

Бюлетин

ИЗДАНИЕ НА АСОЦИАЦИЯТА НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ НА МОРСКО УЧИЛИЩЕ
СЪС СЪДЕЙСТВИЕТО НА ВВМУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ“

Юбилеен брой, 2011 г.

130 ГОДИНИ ВВМУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ“

Тържества по случай
130-годишнината на
ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

Новият началник
на Морско училище

Никола Вапцаров –
ярка поетична звезда
сред варненската
интелигенция и
българското морячество

За първите „Дипломи“
на Морско училище

Нов механик в алеята
на преподавателя

Уникална изложба

Адмиралът от Родопите

Емил

Седмият доктор хонорис
кауза

Тържествено връчване
дипломите на студентите
от „Випуск 2011“

Тържествен ритуал по
присвояване на първо
офицерско звание на
курсантите от
„Випуск 2011“

НАШИЯТ СПОНСОР

Николай Божидаров Николаев е роден на 28.08.1949 год. в София. След средно образование във френска гимназия, завършва ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ през 1973 год. – специалност „Корабоводене за ВМС“, с образователно-квалификационна степен „Магистър“. Във ВМС на РБългария е офицер от подводния ни флот.

След тригодишно обучение във военна академия в Москва, Русия, продължава последователно да служи в корабния дивизион за борба с подводници – Варна, в Главния щаб на ВМС, във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и във вертолетната ни противоподводна ескадрила, откъдето преминава в офицерския резерв със звание „Капитан първи ранг“.

Понастоящем е бизнесмен. Той е председател на Консорциума на концесионерите „Алея първа“, зам.-председател на Надзорния съвет на „Св. св. Константин и Елена холдинг“ АД, председател на Съвета на директорите (СД) на „Спортен комплекс – Варна“, изпълнителен директор на Консорциума „Марина – Балчик“, председател на СД на „Голф Шабла“ АД, а съвсем отскоро и изпълнителен директор на „Шабла Марина“ АД, и „Шабла Голф Ваклино“ АД, както и вицепрезидент на Футболния клуб на Шабла.

Бюлетин

ИЗДАНИЕ НА АСОЦИАЦИЯТА НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ НА МОРСКО УЧИЛИЩЕ
СЪС СЪДЕЙСТВИЕТО НА ВВМУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ”

Юбилеен брой, 2011 г.

Бюлетин

Издание на Асоциацията на възпитаниците на Морско училище,
със съдействието на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”
Юбилеен брой 2011 г.

Съдържание

Тържества по случай 130-годишнината на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”	3
Новият началник на Морско училище	12
Никола Вапцаров – ярка поетична звезда сред варненската интелигенция и българското морячество	17
За първите „Дипломи” на Морско училище	32
Нов механик в алеята на преподавателя	36
Уникална изложба	38
Адмиралът от Родопите	39
Емил	41
Седмият доктор хонорис кауза	43
Тържествено връчване дипломите на студентите от „Випуск 2011”	45
Тържествен ритуал по присвояване на първо офицерско звание на курсантите от „Випуск 2011”	47

Адрес за кореспонденция:

Асоциация на възпитаниците
на Морско училище

9026 Варна
ул. „Васил Друмев” № 73
тел. 303 190
GSM: 0885 517 288
e-mail: avmu_varna@yahoo.com

Редакционна колегия:

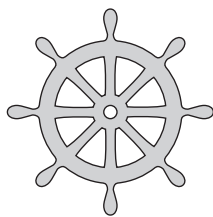
кап. Петър Тухчиев,
о.р. кап. I ранг Николай Икономов,
Петя Хаджитодева

Издател:

Данграфик ЕООД
dangrafik@abv.bg
ISSN: 1313-1273

Предпечат и печат:

Етикет Принт ЕООД – Варна
office@etiketprint.net

Тържества по случай 130-годишнината от основаването на ВВМУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ“

След основаването на АВМУ стана утвърдена традиция на кръгли годишнини да се провеждат съвместни мероприятия с ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Честванията по случай 130-годишнината, като правило, започнаха на 9 януари с военен ритуал и почести в гр. Русе. По-късно в гр. Ловеч и София, а кулминацията бе големите тържества в гр. Варна през месец май.

Тържествата показаха големият напредък и любовта на гражданите към нашето ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Показваме Ви моменти от честванията.

РУСЕ – 9. 01. 2011

Русе е градът в който преди 130 години е положено началото на Морско училище.

На 9 януари 1881 г. от Военният министър на Княжество България е подписан Циркуляр № 7 с който се обявява Положение за Морско училище. В положението се определят целите, организацията и функционирането на новосъздаденото Морско училище. „Военното министерство обявява за сведение, че морското управление в Русчук ще приема деца от 14 до 18 годишна възраст с цел да ги приготвява за машинисти и различен род майстори по долуизложените условия“. За това по традицията тържествата за годишнини на Морско училище започват от гр. Русе.

Тържественото честване на годишнината започна с полагане на венци пред Паметника на моряка. В ритуала участваха представителни роти на курсанти от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“,

начело с бойното знаме на Училището, както и Флотската духова музика.

Строят на курсантите беше приет от началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ кап. I ранг Димитър Ангелов, който произнесе слово по случай годишнината на училището и благодари на властите и гражданите на Русе за вниманието и помощта за провеждане на тържествата.

Венци пред Паметника на моряка бяха положени от името на Област-

ният управител на гр. Русе, кмета на гр. Русе, Общинския съвет на града, Морската администрация от Министерството на транспорта, Параходство БРП, Пристанищна инфраструктура, Пристанищен комплекс – Русе, депутати от гр. Русе, на личния състав на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, Асоциацията на възпитаниците на Морско училище, Асоциацията на възпитаниците на Морско училище – секция Русе, представител на руското консулство в гр. Русе. На церемонията присъстваха много възпитаници на

Морско училище и граждани на гр. Русе.

Представителните подразделения на курсантите преминаха в тържествен марш пред официалните гости и присъстващите граждани на ритуала. След това курсантите начело с флотската музика, заедно с Началника на училището и Кмета на гр. Русе, офицери и преподаватели от училището преминаха по улиците на града до площад Свобода. Шествието предизвика голям интерес от гражданите на гр. Русе.

Вечерта в пленарната зала на Община Русе се проведе тържествено събрание и концерт по случай 130-та годишнина на Морско училище. Събранието беше открито с изпълнение на химна на Република България от флотския оркестър. Слово за годишнината произнесе началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ кап. I ранг Димитър Ангелов. Началник на ВВМУ „Н.

Й. Вапцаров“ връчи на областния управител на гр. Русе г-н Пламен Стоилов и на кмета на гр. Русе г-н Божидар Йотов сувенири и копие от Циркуляр № 7 от 9 януари 1881 г.

Поздравления към личния състав на ВВМУ и присъстващите в залата поднесоха Областния управител и Кмета на гр. Русе. Със свои заповеди те наградиха изявени преподаватели и курсанти от ВВМУ. С интерес беше изслушано словото на представителя на ръководството на Асоциацията на възпитаниците на Морско училище г-н Пламен Петров. Обявено беше получаването на поздравителни адреси от различни организации и институции. Кап. I ранг Светлин Шопов от Министерството на отбраната прочете поздравителен адрес от Министъра на отбраната Аню Ангелов.

След официалната част на събрание беше изнесен поздравителен концерт. В концерта участваха Флотския оркестър, курсанти от училището, изпълнители от гр. Русе и от Ансамбъла на Българската армия.

ЛОВЕЧ – 20. 04.2011

През последното десетилетие отбелязването на важни дати от историята на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ се провежда освен в гр. Варна, в град Русе, където е създадено Морско училище през 1881 г. и е било там до 1900 г., и в град Созопол, където Морско училище е било от 1934 до 1940 година. Тържествено се отбелязват годишнини на Морско училище и в гр. Ловеч, София и Бургас, където има секции на Асоциацията на възпитаниците на Морско училище.

Тържественото честване в гр. Ловеч започна с поднасяне на венци и цветя пред паметника на Апостола на свободата Васил Левски с военен ритуал, в който участваха курсанти и офицери от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Присъстваха ветерани, завършили Морско училище, преподаватели от Морско училище, много граждани, ученици от града и региона.

Строят на курсантите беше приет от началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ кап. I ранг Димитър Ангелов. След поднасянето на цветята от името на личния състав на Морско училище, от Асоциацията на възпи-

таниците на Морско училище, от гражданите и гостите на гр. Ловеч, курсантския възвод премина тържествен марш пред паметника на Васил Левски и официалните гости.

Началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ кап. I ранг Димитър Ангелов и придружаващите го лица посетиха кмета на гр. Ловеч г-н Минчо

Казанджиев и зам. управителя на Област Ловеч г-н Сашо Донков.

Вечерта в читалището на града се проведе тържествено събрание. Салона на читалището се оказа тясно за всички желаещи граждани

да присъстват на събранието.

Началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ кап. I ранг Димитър Ангелов произнесе слово по случай 130 годишнината на Морско училище. В него той подчерта приноса на Ловеч и региона за развитието на Морско училище и Военноморските сили на България. Випускници на Морско училище от региона са

повече от 100 човека. Двама от Началници на морско училище са от този регион. В момента се обучават курсанти и студенти от Ловеч, Троян и други населени места на региона.

Приветствие по случай годишнината на Морско училище към присъстващите на събранието поднесоха началника на ВМС контраадмирал Пламен Манушев и кмета на гр.

Ловеч Минчо Казанджиев.

Артисти от Ансамбала на Българската армия изнесоха концерт, посрещнат с голям интерес от присъстващите в залата.

На обратния път за Варна на 21 април 2011 г. курсантите участваха в ритуал за поднасяне на цветя на паметник на загиналите през войните в село Малина, Ловешко.

СОФИЯ – 12.05.2011

Подготовката за празника започна в края на февруари. Ръководството на АВМУ – секция София се срещна с Началника на ВВМУ кап. 1 ранг Димитър Ангелов и уточнихме, че организацията на празника в София ще се изпълни от секцията на Асоциацията в София, а от ВВМУ ще се погрижат за включване на програма от артисти от Ансамбъла на Въоръжените сили. Уточнихме датата на празника и маршрута на тържественото шествие – от пл. Св. Неделя до дома-музей на патрона на ВВМУ, поета Никола Йонков Вапцаров, на ул. Ангел Кънчев № 37.

За осигуряване на празника изпратихме писмо до кмета на гр. София – г-жа Йорданка Фандъкова, с което поискахме съгласието ѝ честването да се проведе под нейния патронаж и молихме разрешение за провеждане на тържественото шествие по улиците на София. Бяха проведени и необходимите разговори и разменени писма с Директора на Централния военен клуб за осигуряване на необходимите зали за празника. Непосредствено преди датата разпратихме покани до почетните гости на празника.

Честването започна 12 май 2011 год. с тържественото шествие.

Колоната курсанти, членове на АВМУ – секция София, други моряци и радетели на морската идея начело със знамето на Училището и транспарант **130 години ВИСШЕ ВОЕННО МОРСКО УЧИЛИЩЕ „Н. Й. Вапцаров“** и предвождани от Началника на Училището комодор Димитър Ангелов тръгна от Съдебната палата по бул. Витоша. По цялото протежение на маршрута колоната бе топло приветствана от столичната общественост, особено привлечана от взвода курсанти и жените курсанти в сред тях. Завивайки по ул. Хан Аспарух колоната спря пред дома-музей „Никола Вапцаров“. Майор

Александров, завеждащ „Връзки с обществеността“ на ВВМУ, обяви пред събралото се множество причината за тази проява. След това възвон курсанти посрещна със съответния военен церемониал Началника на Училището. Пред паметната плоча на входа на кооперацията с барелеф на поета Ванцаров бяха поднесени венци от кап. Георги Генчев от името на АВМУ-Варна, от кап. Халачев от името на АВМУ-секция София и от комодор Ангелов, а другите участници поставиха цветя пред плочата. Цветя постави и дългогодишният уредник на дома-музей г-жа Катя Зографова, вече директор на Националния литературен музей.

В 19 часа в Централния военен клуб, в зала „Тържествена“ се проведе тържествено събрание по случай юбилейната годишнина. Присъстваха много гости, сред които ще отбележа Посланика на Република Естония Н. пр. г-н Рейн Ойдекиви със съпругата си, аташето по отбраната, военен, военно-морски и военно-въздушния аташе при Посолството на Република Виетнам ст. полк. Чу Ман Куан (възпитаник на ВВМУ „Ванцаров“ – випуск 1981-86 год.), старши помощника на военния, военно-въздушния и военно-морския аташе при Посолството на Руската Федерация полк. Латинин Олег Иванович, племенничката на Патро-

на на ВВМУ г-жа Мая Ванцарова, заместник началника на отбраната вицеадмирал Минко Кавалджиев, заместник командващия ВМС комодор Румен Николов, директора на дирекция в Щаба на отбраната комодор Георги Фиданов, кап. Георги Генчев зам. председател на АВМУ-Варна и ген. директор на ДП „Пристанищна инфраструктура“, депутати – възпитаници на ВВМУ, адмирал о.р. Иван Добрев бивш командващ

ВМФ и зам. министър на отбраната, контраадмирал о.р. Дичо Узунов бивш Началник на ВВВМУ от 1959 до 1972 год., к.г.п. Николай Йовчев дългогодишен ген. директор на СО „Воген транспорт“ и Параходство БМФ и други адмирални и офицери от резерва и морски офицери от гражданския флот, живеещи в София, сред които няколко бивши преподаватели във ВВМУ – кап. 1 ранг о.р. Борис Изворски, кап. 1 ранг о.р. Боян Хаджигеоргиев, ветераните к.г.п. Васил Вълчанов випуск 1932-38 г, от 1963 год. ген. директор на СО „Воген транспорт“, от 1968 г. президент на Комитета по корабоплаване към ООН и кап. 2 р. о.з. Атанас Илиев випуск 1939-44 год. участвал в след военното тралене на р. Дунав и други.

Със срещен марш бе посрещнат почетният караул със знамето на ВВМУ. Председателя на Управителния съвет на АВМУ-секция София к.г.п. Борис Халачев откри тържеството и прочете приветствия от кмета на гр. София г-жа Йорданка Фандъкова и от Председателя на Управителния съвет на АВМУ к.г.п. Петър Тухчиев. Кап. Халачев разказа накратко за историята на създаването на Морско училище. След това поздрави един от най-успешните Началници на Училището контраадмирал о.р. Дичо Узунов по случай

настъпващия му 90 годишен юбилей, по този случай му беше връчен паметен подарък и прочетен поздравителен адрес от името на Асоциацията в София. Агм. Узунов бе видимо развълнуван и благодари за отбелязването на неговия юбилей. Приветствие към присъстващите в залата произнесоха г-жа Ванцарова, вицеадмирал Кавалджиев и комодор Ангелов, който покани всички и на заключителните тържества във Варна на 20 май. Прозвуча химна на Република България и бе изпратено знамето на ВВМУ.

След тържествената част певци и танцьори от Ансамбъла на Въоръжените сили изнесоха кратък концерт. Първи излезе триото „Армейска песен“ и запяха химна на Морско училище „Чеда сме ние на морето“. Всички станахме прави и пяхме заедно с певците. Пяха и певците Таня Дупаринова, Емилия Валенти, Сунай Чалъков, Райко Кирилов; танцуваха балерините от танцова формация „АЛГАРА“; конферира Галя Димитрова. Накрая всички артисти изпяха песента на Емил Димитров

„Моя страна моя България“, която отново слушахме прави...

След концерта се преместихме в съседната зала на коктейл. Присъстващите се събираха по групи и разменяха мисли по различни въпроси. Отново една от най-обсъжданите теми бе проблема за прекратяване самостоятелността на Морско училище и вливането му като факултет на Военния университет. И всички, независимо от ранга им и тяхното място в момента, изказваха мисълта, че такова решение ще намали нивото на специалната морска подготовка и ще навреди изключително силно на морския имидж на страната ни, на завоювания с дългогодишна работа авторитет на ВВМУ „Ванцаров“ пред IMO и международната морска общественост и бизнес.

Празника за ръководството на секцията на АВМУ завърши с написването на Поздравителен адрес до новия началник на ВВМУ кап. 1 ранг проф. г-р в.н. Боян Медникаров по случай празника на Морско училище и изпращането му до Варна.

кап. 1 ранг Румен Тотев о.р.

ТЪРЖЕСТВЕНО ЧЕСТВАНЕ ВЪВ ВАРНА

На 20 май 2011 г. се проведеха заключителните тържества по случай 130-годишнината от основаването на Морско училище.

След тържественото отбелязване на юбилея проведено в гр. Русе (9 януари 2011 г.), в гр. Ловеч (20 април 2011 г.) и в гр. София (12 май 2011 г.) кулминацията на честването беше в гр. Варна. Тук Морско училище се намира от 1900 г. до днес, с изключение на периода от 1934 до 1940 г., когато то е в гр. Созопол.

Отбелязването на Юбилейната годишнина на 20 май 2011 г. беше съпътствано от провеждането на 18 и 19 май на Юбилейната научна сесия с международно участие „130 години Морско училище 1881 – 2011“, като програмата на Сесията включваше и провеждането на Международна конференция на тема: „Морската мощ на държавата и борбата с пиратството и тероризма“. В тези научни форуми участваха повече от 200 учени, преподаватели, докторанти и специалисти от 12-те научни направления. Чуждестранните участници

бяха от 12 държави.

На 18 май бяха открити две интересни изложби: „Личните академични документи, издавани от българската морска образователна система (1881-1946 г.)“ и изложбата „Варна и Черно море в старите карти“.

Проведе се и спартакиада и ветроходна регата по случай „130 години ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ за купата на Началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

В 8.00 ч. на 20 май 2011 г. строят на офицерите, курсантите, старшините и матросите от

ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и присъстващите преподаватели и служители от училището посрещна началника на училището комодор Димитър Ангелов. След вдигането на националното знаме на Република България бяха прочетени заповеди на Началника на ВВМУ за присвояване на по горни военни звания на офицери, старшини, матроси и курсанти, и за награждаване на офицери, преподаватели и служители от училището.

В 10.00 часа началникът на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ комодор Димитър Ангелов посрещна Министъра на отбраната г-н Аню Ангелов, който прие строя на офицерите и курсантите и ги поздрави по случай 130 – та годишнина от създаването на Морско училище. Прочетена беше заповед на Министъра на отбраната за награждаване на офицери и преподаватели, постигнали високи резултати в учебната, научната и служебната дейност.

В рамките на тържествата беше извършен и ритуал по сдаване и приемане на длъжността „Началник на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров““. Досегашният началник на училището комодор Димитър Ангелов, който е назначен за Началник на военната академия „Г. С. Раковски“, предаде бойното знаме на Министъра на отбраната. След това знамето бе връчено на новия началник на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ капитан I ранг, професор, доктор на военните науки Боян Медникаров, досегашен заместник-началник на училището по учебната и научната част.

Извършен беше водосвет за здраве и бъдещите успехи на Морско училище.

На края на тържеството строя на офицерите, курсантите,

старшините и матроси премина в тържествен марш пред трибунала с официалните гости.

Сред официалните гости бяха заместник-министърът на отбраната Августина Цветкова, заместник-началникът на Щаба на отбраната вицеадмирал Минко Кавалджиев, областният управител на Варна капитан II ранг от резерва Данчо Симеонов, началникът на ВМС контраадмирал Пламен Манушев, кметът на Варна капитан от резерва Кирил Йорданов, экс-военният министър вицеадмирал от резерва Димитър Павлов, бивши началници на училището, племенницата на патрона на училището Мая Вапцарова, депутати от Народното събрание и др.

На тържеството присъстваха ветерани, випускници на училището, офицери от ВМС, капитани и механици от гражданското корабоплаване, студенти, много граждани, съпричастни към Морско училище.

Поднесени бяха много венци и цветя пред паметника на патрона на Морско училище – поета Никола Вапцаров, завършил Морско училище през 1932 г.

Министъра на отбраната г-н Аню Ангелов откри барелеф в Алеята на преподавателя от Морско училище на един от най-забележителните преподаватели в училището инж. Константин Давидов (1889 – 1962 г.).

Вечерта във Фестивалния и конгресен център – Варна се проведе тържествено събрание-концерт по случай 130-та годишнина от основаването на Морско училище.

НАЧАЛНИКЪТ НА ВВМУ "Н. Й. ВАПЦАРОВ"

КАПИТАН I РАНГ ПРОФЕСОР,
ДОКТОР НА ВОЕННИТЕ НАУКИ
БОЯН КИРИЛОВ МЕДНИКАРОВ

Дата и място на раждане:
08.10.1961 г. в гр. Варна

Семейно положение: Женен, с 2 деца

Професионално развитие:

– 1984 – 1994 – офицер в подг. 26590, Созопол, в т.ч. командир на бойна част, помощник командир и командир на кораб, командир на тактическа група, началник на щаба на дивизион;

– 1994 – 1995 – старши помощник началник по ударните сили на Оперативния отдел на Щаба на ВМС, Варна;

– 1995 – 1998 – заместник началник на катедра „Оперативно-тактическа“ на ЦСДК при ВВМУ;

– 1998 – 1999 – главен асистент в катедра „Военноморско изкуство и военна интеграция“ на факултет „Командно-щабен“ на ВВМУ;

– януари – август 2000 – дирек-

тор на департамент „Командно-щабен“ на ВВМУ;

– септември – декември 2000 – доцент в катедра „ВМС“ на ВА „Г. С. Раковски“;

– януари – септември 2001 – началник на катедра „ВМС“ на ВА „Г. С. Раковски“;

– септември – октомври 2001 – доцент в катедра „ОУТПВМС“ на ВВМУ;

– от ноември 2001 – до 26 май 2011 – заместник началник на ВВМУ по учебната и научна част;

– от 27 май 2011 – Началник на ВВМУ „Н.Й.Вапцаров“

Образование:

– 1984 – Магистър „Корабостроител за ВМС“, ВВМУ „Н.Й.Вапцаров“, първенец на випуска.

– 1992 – Магистър „Организация и управление на оперативно-тактическите звена във ВМС“, Военноморска академия „Адмирал Кузнецов“. Санкт-Петербург, Русия, златен медал.

– 2006 – Магистър „Стратегическо ръководство на отбраната и въоръжените сили“, ВА „Г.С.Раковски“, първенец на випуска;

Научни степени и звания:

– 1999 – Доктор по научната специалност 05.12.01 „Организация и управление на въоръжените сили“, диплома № 26310/08.09.1999 г.;

– 2000 – Доцент по научната специалност 05.12.01 „Организация и управление на въоръжените сили“, свидетелство № 20333/ 01.09.2000 г.;

– 2008 – Доктор на науките по научната специалност 05.12.02 „Военнополитически аспекти на сигурнос-

тма", диплома № 32616/ 20. 02. 2008 г.;

– 2009 – Професор по научната специалност 05.12.02 „Военнополитически аспекти на сигурността“, свидетелство № 25400/ 11.02.2009 г.

Заемани длъжности в организациите за академично самоуправление, научни съвети, колегии и други организации:

– от 2000 – Член на Съюза на учените – клон Варна.

– от 2001 – Председател на Редакционната колегия на „Научни трудове“ на ВВМУ

– от 2002 – Член на Редакционната колегия на списание „Морска мисъл.“

– от 2005 – Член на Научния съвет на Института по морско право и логистика към Варненския свободен университет.

– 2005 – 2008 – Член на Специализирания научен съвет по военните науки.

– от 2007 – Член на AFCEA – Варна.

– от 2008 – Член на Научния съвет на Института по хидро- и аеродинамика на БАН.

– от 2008 – Член на Редакционната колегия на "Journal of Marine Technology and Environment", Морски университет, Констанца, Румъния.

– 2008 – 2009 Заместник председател на Специализирания научен съвет по военните науки.

– от 2009 – Член на Президиума на Висшата атестационна комисия.

– от 2009 – Член на Редакционната колегия на "Maritime Transport & Navigation Journal ", Морски университет, Констанца, Румъния.

– от 2009 – Председател на Съюза на учените – клон Варна.

– от 2009 – Член на Управителния съвет на Съюза на учените в България.

Преподавателска и научна дейност в други университети, институти и квалификационни институ-

ции:

– Гост професор във Военна академия „Г. С. Раковски“;

– Хоноруван професор във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ – Юридически факултет;

– Гост професор в Морски университет, Констанца, Румъния;

– Инструктор в Център за морска квалификационна дейност „Одисей“, Дубай, ОАЕ.

– Асоцииран старши сътрудник в Център по мениджмънт на сигурността и отбраната към Института по паралелна обработка на информацията на БАН.

Участие в научни форуми: – в над 85 национални и международни научни конгреси, конференции, сесии и др.

Публикационна дейност:

Над 170 статии и доклади, 2 монографии, 7 учебника, 1 изобретение.

Участие в научни проекти: – в 2 международни и 10 национални проекта, като ръководи 4 от тях, а на други 2 е заместник ръководител.

Ръководство на докторанти:

Ръководство на 5 докторанти, от които 4 успешно защитили пред СНС по военните науки.

НОСИТЕЛ НА НАГРАДА „ВАРНА“ ЗА НАУКА ЗА 2008 г. В ОБЛАСТТА НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ НАУКИ.

ЧЛЕН НА КОЛЕКТИВ – НОСИТЕЛ НА НАГРАДА „ВАРНА“ ЗА НАУКА ЗА 2009 г. В ОБЛАСТТА НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ НАУКИ.

1881

МОРСКОТО УЧИЛИЩЕ – 130 ГОДИНИ ТРАДИЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Интервю с капитан I ранг професор,
доктор на военните науки

Боян Медникаров

Господин капитан I ранг, кои от 130-годишните традиции на морското образование и днес са на „въоръжение“ във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“?

Морското училище съчетава в себе си характеристиките на две институции – военна и образователна. Ако за всяка от тях традициите са много важни, то за нас те са важни „на квадрат“. Преди всичко училището ни обучава в морски начин на живот – изгражда разбиране, знания и умения, които позволяват на нашите възпитаници да се реализират като морски хора. Традицията за интегрирано обучение на кадри за ВМС и гражданското корабоплаване е доказала ефективността си, към такова единство в наши дни се ориентират морско-образователните системи и на много западни държави. Още годините на Машинната школа училището поддържа и друга неделимост – на образованието и науката. Случайно ли е, че неговият бивш началник инженер-механик капитан Павел Кузмински е един от откривателите на газовата турбина? Ключова традиция от по-ново време е подчиняването на образователната ни дейност на стриктното спазване на стандартите на Международната морска организация (ИМО) за обучението на морските, в това число – и на военноморските кадри.

Какви аргументи доказват, че обучението наистина отговаря на съвременните европейски тенденции и изискванията на ИМО?

Бих започнал с възможностите и реализацията на нашите кадри, с прес-

тижа на техните дипломи и интереса на водещи корабоплавателни компании към тях. В европейски аспект обучението ни напълно съответства на изискванията на т. нар. „Болонски процес“. Радват ни позитивните оценки, които училището получава при одитите на системата за управление на качеството от Лойд Регистър. Година предсрочно, през 2009 г. преминахме на новия стандарт ISO 9001/2008. Последният одит на регистъра бе през декември 2010 г. Без съществени забележки премина и одитът на Европейската агенция за морска безопасност (EMSA) още през 2006 г. Поне два пъти годишно училището е проверявано и от нашата ИА „Морска администрация“ за съответствие на критериите и изискванията на ИМО и на националната нормативна база.

Как преценявате потенциала на професорско-преподавателския състав?

Никога в досегашната си история училището не е имало толкова висок потенциал на преподавателския състав – от 123 души (102 академичен състав и 19 преподаватели по чужди езици и спорт) общо 52 – са хабилитирани, това прави точно 50% от академичния състав и 42% от преподавателския състав. Докторите са над 60. През последните две години са се защитили двама доктори на науките, други двама са в процедура. За първи път в щата ни са 8 професори, като трима от тях са на възраст под 50 години. Имаме доцент на 31 години, текач две докторски и една хабилити-

тационна процедура, имаме открити ред конкурси, които ще попълнят с по-млади хора местата на колегите, излизащи в пенсия. Висока е морската компетентност на преподавателите по специализираните дисциплини – имаме 6 души със сертификат за „капитан далечно плаване“ и 4 за „механик неограничена мощност“, както и за помощник-капитани, вахтени механици и оператори. Всички преподаватели по специализираните дисциплини имат сертификат за „морски инструктор“ и „морски оценител“ съгласно моделните курсове на ИМО.

Какво е нивото на учебно-материалната база?

За съжаление, не е това, което ни се иска да бъде. Кризата рязко ограничи възможността за инвестиции, които да удовлетворят най-новите тенденции в тази област в световен мащаб. Но и сега училището има прекрасен комплекс от тренажори – те осигуряват обучението в пълен обем. Водежите са симулаторите „Мостик“, „Машинно отделение“ и „GMDSS“. Третият има последна версия на софтуера, а другите два – сравнително нови. Липсва ни един ефективен полигон за борба с пожари, но имаме надежди и в това отношение. Преустроихме зала „Ванцаров“, наситихме я с техника. Предстоят е други учебно-териториални промени. Ще ни се да подобрим и общата битова база.

Как се осъществява плавателната практика на курсантите и студентите при условие, че училището няма собствен учебен кораб?

В момента училището има една плаваща учебна база № 421, която активно се използва за морска подготовка само в базови условия. Има решение на Военния съвет на ВМС за преобразуването на КСР „Капитан I ранг Д. Добрев“ в учебен кораб, осигуряващ практиката на курсантите в Черно море. Издръжката на собствен учебен кораб е непосилен разход, но създадената организация напълно

осигурява плавателната практика, а впоследствие – и стажа на нашите обучаеми. Съществува пул от признати от нас корабни компании, които осигуряват практика на добро ниво и стимулират кариерното израстване на възпитаниците ни. Не провеждаме практика на подстандартни кораби. По програмата „Еразмус“ чрез менинговите фирми „Старгейт“ и „Промар“ качихме над 40 студенти за 4-месечно обучение на корабите, за които те осигуряват кадри. По програмата „Леонардо“ се надяваме да осигурим стажа на 10 випускника. Систематично изпращаме курсанти на 2-месечни плавания на военни кораби на САЩ и Италия. Курсантите ни от трети до пети курс са на „война“ при всяко по-голямо учение на нашите ВМС. Имаме договор за плаване на наши курсанти на румънския ветроход „Мирча“ след основния му ремонт.

Каква е оценката за кадрите на училището от работодателските фирми?

Системата за управление на качеството има ясна и точна процедура за обратна информация от потребителите за качеството на кадрите ни. Изводът е, че те са достатъчно добре подготвени от гледна точка на знания и компетентност, но „студентският“ начин на живот сега не позволява в пълна степен да се изгради целия комплекс от качества, необходими на море, които формираше военната система преди – организираност, лидерство, психическа устойчивост, колективизъм и т.н. Имаме адекватни на времето стъпки в тази посока – мотивационен 3-дневен курс преди началото на обучението, летният лагер е особено полезен, стремим се във възможна степен да сливаме обучението на курсанти и студенти, разчитаме на авторитета и индивидуалната работа на преподавателите с плавателен стаж и служба във ВМС. Въпросът има и друга страна – в условията на силен демографски срив приемаме 500

– 600 младежи на година. „Тоталните“ загуби сред тях не са големи, но около 30% не се дипломират с випуска си, така че високите изисквания също влияят върху качеството на продукта на финала на системата. Приехме политика за разширяване на входа при запазване на изхода, като това повишава ефективността без да нарушава качеството.

Какви са особеностите на предстоящата учебна 2011/2012 година?

Очевидно ще продължи тенденцията най-голям интерес сред кандидатите да предизвикват корабоводенето и управленските специалности. По ред причини младите хора (не по тяхна вина) не разбират перспективите на доброто инженерно образование. Обмисляме как да мотивираме този избор. Особеност и предизвикателство на годината е новата ни специалност „Мениджмънт на водния транспорт“. Ако апробирането ѝ мине успешно, имаме намерението в следващите години да променим професиограмата на съществуващата от години специалност „Технология и управление на флота и пристанищата“. В нея да остане само „технологията“, а новата специалност изцяло да подготвя управленските кадри. Дотогава за по-сигурно ще бягаме на две управленски писти. Друга особеност е, че относително новата ни специалност „Океанско инженерство“ навлиза в трети курс и се насища с важни специализирани дисциплини. Надяваме се през тази година да увеличим и процента на приетите девойки, което пък отговаря на други демографски тенденции и особености на нашите специалности, които не бяха трябвало да са толкова „мъжки“.

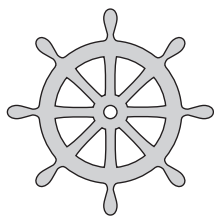
Каква е научната „съставляваща“ на училището днес?

През последните една – две години научната работа има бурно развитие. Дори при ограничените условия за финансиране имаме два текущи научни проекта, спечелени в систе-

мата на Фонд „Научни изследвания“ на Министерството на образованието, младежта и науката. Преди месец твърде успешно приключихме проект за оценка на навигационния риск за петролопровода Бургас – Александруполис. Училището е водеща научно-изследователска институция на Министерството на отбраната по линия на военноморско въоръжение, военноморски и морски технологии. Активно работим по проблема за осигуряване защитата на морската критична инфраструктура, като разчитаме наред с „военното“ финансиране неговите подпроекти да акумулират средства и от Фонд „Научни изследвания“, както и от различни международни програми. Един от акцентите ни са системите за наблюдение – предимно подводно, в интерес на което успяхме да реновираме с модерно оборудване хидроакустическия си басейн. В тази област водещи са доц. д-р Пейчо Калоянчев и проф. д. н. Кирил Тенекеджиев.

Каква е позицията и дейността на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ в Международната асоциация на морските университети (IAMU)?

През 1999 г. в Истанбул Морското училище е сред съоснователите на IAMU, която вече има над 50 члена. Оттогава училището активно участва с доклади, съобщения и обмяна на опит в годишните асамблеи на асоциацията. Има решение през тази година на асамблеята в Гдиня, Полша Морското училище чрез свой представител да стане член на Изпълнителния борд на IAMU от квотата на европейските държави с мандат от две години, което за нас е голямо признание. Много силна ще е общата ни кандидатура с Морския университет в Констанца за домакинство на асамблеята в близко бъдеще. ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ поддържа и действени двустранни контакти със сродни училища и академии от САЩ, Германия, Италия, Турция, Украйна, Румъния, Полша и др.

НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ – ЯРКА ПОЕТИЧНА ЗВЕЗДА СРЕД ВАРНЕНСКАТА ИНТЕЛИГЕНЦИЯ И БЪЛГАРСКОТО МОРЯЧЕСТВО

Професор д.пс.н. Илия Петров Пеев, капитан I ранг о.р.
ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, Варна

Никола Вапцаров в Морско училище, 1927 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Поетът, който сроди морето и машините с човешката душа и възня вярата и любовта, свободата и мира израсна като личност и творец във Варна. Тук той написва повече от 150 творби. Поради тази причина интерес предизвикват няколко въпроса:

– Защо Никола Вапцаров постъпва в Морското машинно училище?
– Какво даде Варна на поета?
– Какво остави Никола Вапцаров в спомените и душите на варненци, на неговите съвременници, близки, съратници и съученици от Морското машинно училище (1926-1932)?

I. РАЗВИТИЕ НА ЛИЧНОСТТА И ПОЕТИЧЕСКОТО ДАРОВАНИЕ НА НИКОЛА ВАПЦАРОВ В МОРСКОТО МАШИННО УЧИЛИЩЕ (1926-1932)

През краткия си живот – непълни трийсет и три години – Никола Вапцаров прекарва близо шест години във Варна. По време на обучението си в Морското училище Вапцаров разширява и завършва своето общо и специално образование, усвоява техническа професия, а чрез усиленото четене обогатява своя душевен мир, съзрява духовно и се насочва стремително и уверено към обществения и литературния живот.

Известно е, че по-голямото желание на Никола Вапцаров е да учи литература. Такова е било и желанието на неговата майка Елена Вапцарова.

Колкото и майката и синът да настояват пред бащата Никола да учи литературата – това, което му

е по сърце, баща му Йонко Вапцаров е непреклонен: „Никола ще отиде в Машинното морско училище! Искам да учи там техника. Бъдещето е на техниката.”

Йонко Вапцаров изтъква **още няколко аргумента** в полза на решението си, че Никола Вапцаров трябва да учи в Морското машинно училище във Варна: безплатно образование; физическо закаляване на високо, но телесно слабо момче; отказване от „гаскалската професия” на майката и театралните изяви; отклонение от левите идеи, към които юношата започва да се стреми; получаване на мъжка професия и овладяване на техниката.

Никола Вапцаров много тежко понася решението на баща си, но се утешава, като използва неговите аргументи: „Много ми е тежко, макар че текъо е прав за техниката. Действително в техниката е бъдещето!”.

Никола Вапцаров действително наследява от бащата си обичта към техниката, която по-късно ще одухотвори по един оригинален и непознат за света начин в своята поезия като ученик в Морското машинно училище, практикант и техник!

Като обобщение професор Димо Минеv – един от най-големите събирачи на Вапцаровото творчество, пише: „Варненският период от живота и дейността на Вапцаров е време на усилен труд, с който се образува, подготвя и оформя неговата личност. Тогава се изгражда духовно, калява се физически и се посвещава на революционното учение. Ето и признанието на самия Вапцаров пред другарката му Бойка: „Там имах добри другари. Морето със своята красота и безбрежност ме успокояваше.”

По достойнство трябва да се оцени и признае приносът на Бойка Григорова Вапцарова (1913-2003) – любимата и съпругата на поета Никола Йонков Вапцаров – Моряка, която със своята системност, по-

Никола Вапцаров с баща си Йонко Вапцаров, Морската градина Варна

Бойка Вапцарова и Никола Вапцаров, 1937 г.

следователност, настойчивост, упоритост, огромна любов и мъка е успяла да създаде в буквалния смисъл на думата енциклопедични трудове за неговия живот и творчество, включително и за неговите години в Морското училище във Варна.

Бойка Вапцарова в създадения от нея летопис за живота и творчеството на Никола Вапцаров и неговото ръкописно наследство, пише: „След години, когато вече бяхме женени, намерих няколко тетрадки и бележници, които показваха, че като ученик в Морското училище той се е занимавал с поезия, написал е около **150 завършени и незавършени стихотворения**.

Особено продуктивен е бил през 1927-1930 година, после все по-рядко пише.

В тези ръкописи се вижда една характерна черта у поета Вапцаров – чувството за голяма възискателност към литературния труд. Той е преработвал почти всяко стихотворение на няколко пъти, даже и тези, които са минали през опитен редактор при отпечатването им в младежките вестници и списания „Глобус“, „Бъл-

гарска реч“, „Родина“ и гр.

Шестте години, през които Вапцаров учи и живя във Варна, са цяла школа и ключ, чрез който проникваме в неговия душевен мир и ясно разбираме как тоя прекрасен човек и поет се подготвя за великата борба, в която – както своя учител Хр. Ботев – изгоря, за да обезсмърти името си на борец-герой и класик на българската литература.

В продължение на шест годишното обучение в Морското училище във Варна Никола Вапцаров, както и повечето от неговите съученици, укрепва физически и психически, калява своята воля, изгражда своя характер.

Освен строгостта и дисциплината, които са характерни за Морското училище, силно влияние върху развитието на Никола Вапцаров като личност и поет оказват морето и корабите, интелектуалната среда на Варна.

Морското училище внушава респект не само с прусашкия суров ред и казармените взаимоотношения, а и с **високата морска култура и духовност**, които са характерни за

възпитаниците на училището и за варненската общественост.

Много точно влиянието на морската култура и морския дух на Варна върху Никола Вапцаров е доловил известния варненски професор, социолог и историк, професор д-р Петко Близнаков. В своето изследване „Формиране на варненската интелигенция (1879-1939). Историко-социологическа типология“ професор Близнаков разкрива възникването и развитието на варненската интелигенция, чиито основи се полагат от нейните **първи три поколения интелектуалци**, които условно именуват:

- Първо поколение (1879-1900) – възрожденско, еkleктично и инициативно;

- Второ поколение (1900-1918) – възторжено, енциклопедично и самонадеяно;

- Трето поколение (1919-1944) – стремително, професионално и организирано, неговият поглед е отпратен към бъдещето.

Между третото поколение варненски интелектуалци и Никола Вапцаров по време на обучението му Морското машинно училище се създава силна синергетична връзка. Вигна част от третото поколение варненска интелигенция е **морската интелигенция** с нейните институции и издателства, чийто ярки представители са интелектуалния заряд на Морското училище и даровития млад поет Никола Вапцаров – Моряка.

Професор Петко Близнаков описва това по следния начин: „Морска култура излъчва военноморското училище, офицерския корпус на военните и търговските кораби. Преподавател по български език и литература в училището от 1915 до 1925 г. е писателят Стоян Загорчинов, който оставя следи в литературния вкус на курсантите. На върха им скоро застава Никола Вапцаров.

За морето и културата на Варна говори и фактът, че между две

те световни войни в града излизат 22 издания с морски названия. Морето събужда поетическата гарба и на Никола Вапцаров.”

Морето не само събужда поетическата гарба на поета, но я мотивира, направлява, развива и усъвършенства!

Връзките на Никола Вапцаров с варненската морска интелигенция, нейните представители, структури и институции продължават и след завършване на Морско училище.

За това свидетелстват много факти, но един от тях е особено силен и впечатляващ. Местната организация на „Български морски сговор“ в Горна Джумая (Благоевград) през 1932 година възлага на Никола Вапцаров да разработи и изнесе реферат (доклад), посветен на морето, който става едно от най-ярките маринистки произведения в нашата и световна литература.

Със своята природна доброта, скромност, общителност, чувство за хумор и висока култура Никола Вапцаров става скъп другар на своите съученици, включително и на учениците от другите курсове в Морското училище. Преподавателите и командирите също не крият симпатиите към талантливия поет на България, с който Морско училище законно и силно се гордее.

Това най-убедително се вижда в спомените на неговите съвременници, близки, съратници и съученици от Морското машинно училище. Разказите на неговите съвременници и съвипускници от Морското училище разкриват личностния и творческия портрет на Никола Вапцаров, когото всички с любов наричали Моряка.

Така обича да го нарича и съпругата му Бойка Вапцарова, която в спомените си често се обръща към него с вълнуващото „Моряк”.

Така го наричат и Вапцаровци в Морското училище във Варна!

Многобройната кореспонденция на Никола Вапцаров – Моряка е не по-

малко ценна от неговата поезия и хвърля обилна светлина върху неговия живот в Морското машинно училище и целия му жизнен път, върху неговата ценностна система и гениалното му поетично дарование!

Ето какво е отношението на Никола Вапцаров към Морското училище, отразено в едно от писмата му до приятел от Разложката гимназия, който се интересува от реда за кандидатстването в училището и правилника за конкурсния изпит, писано на 19.6.1927 г., т.е., когато Вапцаров завършва първата година от теоретичното си обучение:

„Нека ти кажа преди всичко нещо за училището и живота в него, та след това да не кориш, че не съм ти казал самата действителност. Знай, че „Машинно училище“ дава най-солидни познания от всички други технически училища в България, самия възпитаник на това училище излиза човек дисциплиниран, човек годен да посрещне живота.

Училището се смята като средно учебно заведение.

Машинно училище се ползва с особено реноме на всякъде. Свършилия него му се признава и военна служба.

Обаче има и едно друго положение. Мнозина дохождат тука само заради хубавата му униформа. На такива в последствие им се вижда тежка дисциплината, вижда им се неописуем живота в училището.

Имай предвид, че ти ще бъдеш принуден да работиш умствена работа по 16 часа денонощно. Така също няма да бъдеш далеч и от физическата работа. В знойните летни дни ти ще извиваш чука край разжареното огнище.

После ти ще се простиш за 6 години от свободния си живот, от най-хубавите романтични години. Виде мъчнотиите, които се изпречват, за да се свърши Машинното училище, ето защо завършилия го извършва цял подвиг.”

Образът на Никола Вапцаров и неговото поетично творчество оживяват чрез спомените на десетки негови съученици, командири и преподаватели в Морското училище: Халей Чушков, Димитър Ив. Моллов, Кольо Г. Василев, Георги П. Георгиев, Тремол Иванов, Георги Куршумджиев, Атанас Шалапатов, Иван Чучков, Христо Минев, Панко М. Найденов, Лазар Сапунджиев, Петър Александров Клечков, Йосиф Живков Рангелов, Емил Попов и др.

Следващият феномен в живота и творчеството на Никола Вапцаров е неговият неповторим начин на създаване на художествените творби.

Вапцаров твори навсякъде – в клас, по време на самостоятелна работа, по време на занятия, в гарнизонен или домашен отпуск, по време на плаване, при работа с машините, при излет в планината, в затвора.

Нещо повече – последните часове в затвора преди да го разстрелят той също твори и създаде двете си предсмъртни творби – Прощално и Борбата е безмилостно жестока, които обезсмъртиха поет, разкривайки величието на неговия дух.

Своеобразни феномени на световния литературен процес се явяват тефтерчетата и тетрадките с ръкописното наследство на Никола Вапцаров!

Те са общо 29 и са грижливо подредени от Бойка Вапцарова с подкрепата на Магдалена Шишкова в уникалния научен и художествен труд – ръкописното наследство на Никола Вапцаров.

Първото тефтерче е подарено на поета от неговата майка. Когато през лятото на 1926 година Никола Вапцаров тръгва за Морското машинно училище във Варна, на раздяла с майката си, я моли да му напише нещо в едно тефтерче, за спомен – това, което продукува майчиното сърце.

Елена Вапцарова написва следното послание към сина си – бъдещия

Елена Вапцарова сред курсанти от Морско училище, Септември 1953 г.

ученик в Морското училище: „Бъди крепък и мъжествен, нищо светско да не срути основата на характера ти, в който вярвам, че е добър! Майка ти Елена Вапцарова.“

Това тефтерче, известно като **най-ранното тефтерче**, заедно с тетрадките, на които Никола Вапцаров е пишел стиховете си още от ученическите години, стават другия **голям символ** в творческата биография на великия поет.

Всички тези тефтерчета и тетрадки се съхраняват като ценни реликви в Института за литература към БАН, къщата-музей „Никола Вапцаров“ в Банско, къщата-музей „Никола Вапцаров“ в София.

Тефтерчетата и тетрадките на Никола Вапцаров са предизвикателство към читателското любопитство и научния интерес на изследователите, което поражда потребността от един нов прочит на тези свещени реликви. За тази цел нека да изброим тези 29 литературни феномени:

- 1) Най-ранното тефтерче
- 2) Тетрадка по смятане
- 3) Тетрадка с разказа „Лугата“
- 4) Малкото тефтерче, Банско

- 5) Розовата морска тетрадка
- 6) Кафявия бележник
- 7) Голямата тетрадка
- 8.) Синята морска тетрадка
- 9) Малката тетрадка
- 10) Зелената тетрадка
- 11) Синята тетрадка с надпис „Морска учебна част“
- 12) Тетрадка с речта, произнесена при завършване на Морското машинно училище във Варна, 1932 г.
- 13) Тетрадка с реферата „Морето“
- 14) Тетрадка с доклада „Романтизъм“
- 15) Тетрадка с „Вълната, която бучи“
- 16) Тетрадка от формуляри
- 17) Розовата малка тетрадка
- 18) Розовата тетрадка
- 19) Сивата тетрадка
- 20) Карираното тефтерче
- 21) Първи бележник
- 22) Втори бележник,
- 23) Ключът на Суец. Градът на южните красавици
- 24) За силно впечатлителните – вход забранен
- 25) Червения бележник
- 26) Кафявата тетрадка
- 27) Синята тетрадка
- 28) Тетрадка „Сампа“
- 29) Синия бележник „Байер“

Името на Никола Вапцаров е вдъхновявало много курсанти от Морско училище да пишат стихове за своя патрон. Във вестник „Димитровска вахта“ и във вестник „Вапцаровец“ са публикувани десетки стихотворения, посветени на любимия на моряците поет Никола Вапцаров.

Силната **Вапцаровска вяра** се е предавала и продължава да се предава от поколение на поколение възпитаници на Морското училище, които с гордост наричат себе си **Вапцаровци**. За съхранение и развитие на тази прекрасна традиция са допринасяли и продължават да допринасят преподавателите и командирите в Морско училище, които са истински сърцеведи, по изрази на полковник

Борис Дрангов.

На Никола Вапцаров са кръщава-ни кораби и улици, читалища и училища. Един от випуските на Морско училище (1948-1953) носи неговото име – Вапцаровски випуск, който е и най-активен за увековечаване името на поета Моряк!

За популярността на Никола Йонков Вапцаров – Моряка и значимостта на негово литературно творчество говори и фактът, че за увековечаване на неговата памет на Антарктида е кръстен връх на неговото име – Вапцаров Връх (410 м, координати 62°37' 15" ю.ш., 59°54'25" з.д.) – разположен върху планинската верига Тангра, остров Ливингстън от архипелага Южни Шетлъндски острови (Указ на Президента на

Паметната плоча пред Гранд-хотел „Димят“ във Варна, поставена от 48 Вапцаровски випуск във връзка с прощалната вечеря на випуск 1926-1932 г. и Речта на Никола Вапцаров

Република България № 243 от 6 юли 2004 г. за наименоване на географски обекти на остров Ливингстън от архипелага Южни Шетлъндски острови, Антарктика; Държавен вестник, бр. 64, 23.7.2004 г.).

Вапцаровата поезия е немислима без идеите за морето и машините, които са част от вътрешния психологически свят на поета Моряк, от неговата духовна същност.

Като се започне от най-ранните творби, премине се през създаваните в Морското машинно училище произведения и се завърши със зрелите творби на Никола Вапцаров, в неговите тетрадки и бележници, които са вътрешното огледало на творческия процес и творческата натура на поета, заедно съжителстват както формулите и техническите чертежи, така също стиховете и дневниците, които си е водел.

Когато изучаваме литературното наследство на Никола Вапцаров и неговия принос за световната наука, като че ли най-подходящо е да са опрем на принципа на Леонардо: Изучавайте науката като изкуство и изкуството като наука!

II. ДУХОВНАТА ВРЪЗКА МЕЖДУ ХОРАТА, МОРЕТО И МАШИНИТЕ В ПОЕЗИЯТА НА НИКОЛА ВАПЦАРОВ – МОРЯКА.

Морското техническо образование на Никола Вапцаров го прави новатор в световната поезията, той успява да улови ритъма на новото време, на машините. Вапцаров става носител на нова романтика – свързана с постиженията на техниката.

Съчетанието на безспорната поетическа дарба, огромните литературни познания и придобитото елитно техническо образование за първата половина на XX век, който светът определи като век на научно-техническия прогрес и век на информационното общество, са онази синергетична сплав, която позволи на Никола Вапцаров да прозре сила-

та и бъдещето на машините, да одухотвори машините и да свърже човешкия дух с духа на машините, а от там да прозре и новият етап в развитието на човешкото общество!

Влечението към морето и машините е доминиращо за талантливия възпитаник на Морското училище Никола Вапцаров, който създава за тях по-голямата част от своите даровити творби:

– Спомени от миноносците;

– Импресии от параход „Бургас“, (Александрия, В открито море, Митилин (Лесбий), о-в Марма, Черно море);

– Ключът на Суец;

– За силно впечатлителните – Вход забранен!;

– Реферата „Морето“;

Никола Вапцаров по един вълнуващ художествен начин свързва морето и машините с човешката душа, като придаде на машините духовна същност. Това е особено важно да се подчертае, защото векове наред научно-техническата и художествено-творческата интелигенция твърде едностранчиво е разглеждала проблема „Човек-Машина“, без да го види и като социален проблем, като отношение на Човек към Човека, като Духовен проблем!

Във втората половина на XX век се наблюдава засилен интерес на научните изследвания върху системите „човек-техника“, операторите в системите „човек-машина“ и „човек-техническа среда“. Разкриват се сложните инженерно-психологически и ергономически проблеми в сложните „социо-технически системи“.

В първото десетилетие на XXI век науката достигна до психологическите основи на духовността и културата на безопасността на Човека летящ (Homo Volans), Човека космически (Homo cosmicus, Homo Cosmodromo) и Човека мореплавател (Seaman), Човек-амфибия (Homo aquaticus), Човек подводен – акванавт (Merman).

В уникалното теоретико-приложно изследване „Безопасността на полета – болка на авиацията“, създадено през 2007 година не само с помощта на ума, но и на сърцето, световно известният учен генерал-майор, академик, доктор на медицинските науки, Владимир Александрович Пономаренко (род. 03.01.1933 г. в Мелитопол, Украйна) пише:

„Духът, ако го разбираме като исторически приемствен опит в живота, душевно се проявява в състоянието на одухотвореност. Одухотвореността възниква в процеса на постигане на смисъла на живота, на своето предназначение и ни дава истината за себе си, довежда ни до състояние на откровение. Именно Духът хармонизира психическата дейност, учи ни нравствено да различаваме доброто и злото. А за летеца главното е това, че Духът утвърждава в човека саможизнеността и саможизнената личност.

Духът на летеца като професионалист е представен в неговата любов към Небето. Това особено, възвишено психическо състояние, в процеса на което се открива смисъла на живота в Небето – съпричастността към Вселената.

Летците, а не църквата, ме изведоха на пътя на познанието на вътрешния свят на душата. В полета има и Дух!”

За наша национална гордост Никола Вапцаров е сред първите в света поети, които възпяха и одухотвориха машините.

С литературното си творчество Никола Вапцаров през първата половина на XX век свърза духовно хората, морето и машините, вдъхна на машината Душа. По този начин Вапцаров с помощта на художествените методи изпревари с повече от половин век, онова, което модерните изследователи на XXI век разработиха с научните методи – Теорията за духовността на професионалистите с опасни професии (летци, моряци,

космонавти) и разкриха същността на Душата на летеца, на моряка и на космонавта.

Считаме, че това е един уникален принос на Никола Вапцаров в световната литература, който следва още по-пълно да се оцени и популяризира.

Никола Вапцаров възпя машините като прогрес на човешкия ум и като източник на вяра и надежда за човека в борбата му за свобода и по-добър живот – стихотворението „Писмо“ (стихосбирката „Моторни песни“ – Песни за човека):

Сега е нощ.

*Машината ритмично
припява*

и навява топла вера.

Да знаеш ти живота как обичам!

*И колко мразя
празните
химери...*

*За мен е ясно, както че ще съмне –
с главите си ще счулим ледовете.*

*И слънцето на хоризонта
тъмен,
да, нашто
ярко*

слънце

ще просветне.

*И нека като пеперуда малка
крилата ми*

опърли най-подире.

*Не ще проклинам,
няма да се вайкам,
защото все пак, знам,
ще се умира.*

*Но да умреш, когато
се отърсва*

земята

от отровната си

плесен,

*когато милионите възкръсват,
това е песен,
да, това е песен!*

Ако приемем, че наистина времето е съдник на човека и на плодовете на неговия труд, трябва да кажем, че с течение на времето стойността

Снимка на Никола Вапцаров на миноносеца „Дръзки“ 22.3.1931 г.

на Вапцаровата връзка на човека с одухотворените машини постоянно нараства и придобива нова ценност.

Защо?

Така ли е в действителност и ако е така, тогава настана времето да се направи нещо ново в световен план, за да се оцени научния и художествен принос на Никола Вапцаров за изграденото от него ново отношение към одухотворените от него машини!

За това ново отношение на Никола Вапцаров към одухотворените от него машини в издадената през 2009

г. монография „Никола Йонков Вапцаров – Моряка“ направихме предложение до Международната морска организация на ООН (IMO) за учредяване на **Международна морска премия** по случай 100 годишнината от рождението на Никола Йонков Вапцаров – патрон на Висшето военноморско училище в гр. Варна, която да се връчва на преподаватели и морски университети за най-високи резултати в подготовка на новите морски командни кадри с висше образование – лидерите на моретата и океаните на XXI век!

В монографията се изтъкват редица **аргументи** в подкрепа на потребността от учредяване на Международна Вапцаровска морска премия:

Според най-смелите научни прогнози, около 20050 година, т.е. малко повече от век, след като Никола Вапцаров написа незабравимите стихове „ти помниш ли морето и машините“ и „машината ритмично припява и навява топла вера“ човечеството ще има нужда от качествено нови специалисти, които да управляват новите машини, защото тогава компютрите ще са по-умни от хората.

Тези машини на бъдещето, по-умни от хората, ще бъдат от ново поколение, но те ще носят същата онази душа, която им вдъхна Никола Вапцаров, ще носят същата онази свещена одухотвореност като машината на миноносеца „Дръзки“ например, грижливо и любовно обслужвана от стажанта на Морското училище, поета Моряк и така възпята от самия него в есето „Спомени от миноносците“, писано през 1931 г. за юбилейния сборник по случай 50-та годишнина на Морското училище (1881-1931).

„Ний дойдохме тука, за да пречистиме душите си чрез радостта и страданието, и в сърцата ни ще звучи вечно твой ритъм, о, машина.“

„Влязох в машината на „Дръзки“. През илюминаторите проникваше твърде малко светлина и яркият отблясък на медните и латунени части като че ли включваха в себе си някаква мистичност, която трябваше рано или късно да отмахна, да разгадая.

Пред мене е тя, машината, спокйна и невъзмутима, а около нея някак по-скромно и страхливо, сякаш малки при-служнички, които се стараят да задоволят капризите на своята господарка, лежат, всяка

върху своята рама, три помпи. Три помпи. Тогава още не знаех предназначението им.

Тогава още не познавах нуждите на тази властница, която сега разбирам, чувствавам всяка нейна клетка, в която има и заповед, и заплаха. Помня само, че в главата ми се въртеше теорията за трансформацията на енергиите, но все пак аз не можех да проследя нишката на трансформирането – от слънцето до тези 260 оборота.”

„Вие познавате ли шума на машината? Не, това не е само шум, някак грубо е да се каже, че е шум. Тогава и аз така го наричах, но сега не си позволявам такива грубости. Защото това е душата на машината, това е нейният пулс, а ако тези сравнения ви се виждат много сантиментални, кажете тогава, че това е нейната диаграма.”

„Помня как след като свършвах някоя работа, аз заставах до поправената част и чаках с трепет. И аз не го правех от маниерност, о, не, тука имаше дълбоки психически побуди – в поправената част ме гледаше възпалената ми мисъл, вътре в клетките ѝ течеше моята кръв, в нея трептеше моят темперамент.

Есето „Спомени от миноносците“ разкрива една много характерна черта на литературното творчество на Никола Вапцаров, в което машините играят пречиства роля за човешката душа! Когато той е усетил това свойство на машината, тогава е бил едва 23 годишен стажант на Морското училище.

Младият поет Моряк гали нежно машината като своя любимка, а когато тя се задвижва, в него бликва възторгът на творчеството.

Световната литература трябва да отдаде дължимото на Никола Вапцаров за неговата гениална проницателност, научна прозорливост и поетичното откритие за душата на машината. През периода на обучението си в Морското училище (1926-

1932), а и след това в продължение на целия си жизнен път, поетът Моряк разкри духовността на машината и нейното въздействие върху душата на човека, духовната връзка между човека и машината. Това одухотворяване на машините, което Вапцаров направи в поезията си чрез емоционалното и поетичното си прозрение, в края на XX век беше направено в много страни по пътя на рационалното прозрение, научната фантастика и футурологията.

Литературното творчество на Никола Вапцаров дава основание да се направи една актуална социална заявка: нужно е обществото да промени в позитивна посока отношението си към инженерно-техническия персонал като към хора, които са в основата на техническия и технологическия прогрес и просперитет на държавата.

За намаляване на техногенните катастрофи и повишаване на техническата безопасност и сигурност, в т.ч. сигурността на водния, авиационния и автомобилния транспорт, трябва да се формира нова ценностна система, в която безопасността е част от новата култура на хората. Първообраз на тази нова култура и нова духовност я виждаме в поезията на Никола Вапцаров, който одухотвори машините и ги свърза с душата на човека и морето.

Това е симбиозата на XXI век!

III. ЛИЧНОСТТА И ПОЕЗИЯТА НА НИКОЛА ВАПЦАРОВ В СВЕТОВНАТА КУЛТУРА

Никола Вапцаров е поет не само на България, но и на целия свят. Именно поради това той бе удостоен и с най-високото отличие – Международна награда за мир, което е най-убедителното доказателство за жизнения подвиг и литературния талант на Никола Вапцаров.

Международната награда за мир е учредена на Първия конгрес

на Световния съвет на привържениците на мира през април 1949 г. Присъжда се от Световния съвет на привържениците на мира на дейци на науката, културата и изкуството за най-добри произведения на литературата и изкуството, научни работи и кинофилми, способстващи за укрепването на мира. Целта на тази награда е да се отдава почит на най-изтъкнатите в световен мащаб борци за мир, творчеството на които е неразделно свързано с тяхната борба за запазване на мира в света.

През лятото на 1952 г. Конгресът на народите за защита на мира заседава във Виена и тогава става известно решението на журито за международните премии на мира. Журито единодушно предлага Почетната награда за мир да бъде дадена посмъртно на световно признания българския национален герой, поет и революционер Никола Вапцаров, паднал в борбата срещу фашизма.

На 19 юни 1953 г. Световният съвет на мира по време на неговата Будапещенска сесия потвърждава решението на журито за международните награди.

Ето и текста на самото решение:

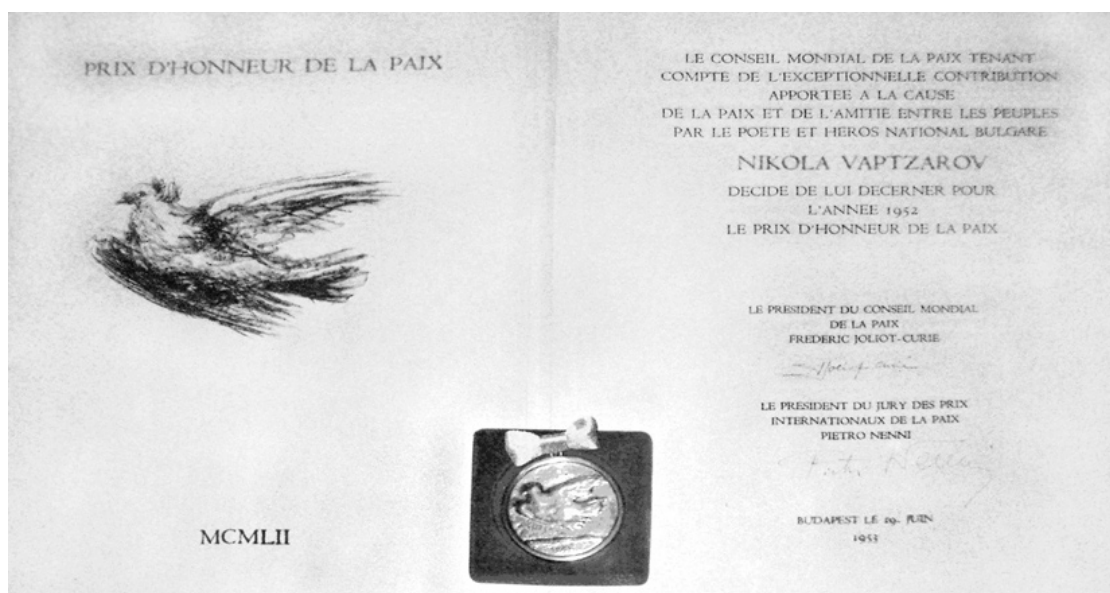
„Световният съвет на мира, като взема пред вид изключителния принос в делото на мира и дружбата между народите на българския поет и национален герой НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ, решава да му присъди за 1952 г. Почетната награда на мира.

Председател на Световния съвет на мира: Фредерик Жолио Кюри

Председател на журито на международните награди на мира: Пиетро Нени

Будапеща, 19 юни 1953 г.”

За Вапцаров са се изказвали или са го превеждали десетки световноизвестни поети и писатели, включително **двама носители на Нобелова награда за литература** – итали-

анският поет Салваторе Куазимо-го (20.8.1901 – 14.6.1968) и полската поетеса Вислава Шимборска (рог. 2 юли 1923), която преведе стихотворението на Вапцаров „Прощално“ още през 70-те години на 20 век.

Ето и някои примери, които показват нагледно онези високи оценки, които световната литература дава за Никола Вапцаров:

Арис Диктеос, Гърция. Вярa в човека. Из предговора към „Антология на българската поезия“; изд. „Додони“, 1971 г., Атина:

Без риск да сгрешим, можем да кажем, че разстрелян от колаборационисткото правителство на своята родина, Вапцаров се роди със своята смърт. Удивени, непосредствено след войната съотечествениците му откриват сред себе си „едно почти неизвестно до този момент поетическо чудо“.

Аз поне не познавам друга поезия, която да излъчва такава сила на топлота, човечност, близост и честност, поезия, която да е толкова убедителна в изискванията си за хуманна справедливост и мир, каквато е поезията на Вапцаров. И колко вярa в човека и в неговото бъдеще, колко копнеж за живот изразява тази поезия.

Разстрелът на Вапцаров, след

многомесечните изтезания, се превръща в официално потвърждение на неговата правда, каквото и съгържание да се влага в нея.

Питър Темпест, Англия. Вдъхновен поет. Слово на тържествена вечер, посветена на 50 годишнината от рождението на Никола Вапцаров, София, 1959 г.:

Нашето познанство с Вапцаров е могъщо средство за разчупване на бариерите от невежество и неразбиране, които хора изправиха срещу хората.

Какво знаехме за България в дните, когато Вапцаров вървеше по софийските улици, работеше между вас, четеше ви стиховете си по кафенетата, гонен и следен от тайната полиция?

В Англия познавачи на луксозните парфюми оценяваха вашето розово масло; търговците се възхищаваха от финия български тютюн, който им носеше огромна печалба.

Вестниците ни осведомяваха за машиниста-любител с бели ръкавици цар Борис III, който караше локомотиви от каприз. „Колко комично! Ах, колко любопитно, колко демократично!“ – говореха във великосветските кръгове.

Но вестниците не ни казваха нищо за скромния огняр Никола Ва-

пцаров, който „пренасяше с коша кюмюр, изхвърляше сгур дванадесет часа на нощ“. Те не ни казваха нищо за „неизвестните хора“, с чиито труд и пот забогатяваха английските и българските търговци. Не ни казваха, че по същото време същият цар Борис сваляше белите си ръкавици, за да подпише с престо̀пно равнодушие към историята и българската литература, смъртната присъда на един от най-големите български синове.

Днес и царят, и приближените му са в коша за смет. Но неизвестният работник, поетът, героят на нашето време е обичан от милиони.

Днес работниците в Ланкашир носят стиховете му в джобовете си. Аз слушах Вапцаров от устата на един работник в Манчестър. Чух обикновена тъкачка да говори с ентузиазъм за стихотворението „Завог“. „Да, тъкмо така е в живота“ – казваше тя.

Струва ми се, че много от нас, поетите и писателите, днес са задрямали твърде дълбоко. Велики и жизнени теми ни гледат в лицето, но ние не пишем за тях със същата напрегната грижа и неуморно участие, както някога правеше Вапцаров.

В някогашното жилище на поета, на ул. „Ангел Кънчев“ 37, съм виждал стар, овехтял будилник, който е събуждал Никола Вапцаров всеки ден за черна и безпощадна работа. Нека неговият будилник пак зазвъни силно и високо, за да държи будно нашето съзнание на писатели и борци за мир и щастие на човечеството.

Жермена ИВ Фарж, писателка от Франция, член на Световния съвет на мира, връчва дипломата и медала от наградата на академик Георги Наджаков, а той я предава на майката по поета Елена Вапцарова:

„В борбата за свобода и за мир, която днес е най-неотложната задача на всички народи в света, Никола Вапцаров ще остане една от най-

чистите и благородни фигури. През своя кратък живот, в който поетът и борецът са неразривно свързани и който показва така ясно единството на неговите политически убеждения и на неговите лични чувства. Никола Вапцаров възпя и защити принципите на свободата и човешкото щастие.

Италианският поет Салваторе Куазимого:

Никола Вапцаров, разстрелян на 32-годишна възраст от българските фашисти, е един от мнозината разстреляни поети по времето на съпротивата в своята страна. Той ни е оставил два завета: самата своя поезия, написана с „думи прости“, от която завинаги са изтръгнати корените на европейската абстрактна поезия и на формализма, и завета, включен в стихотворението „История“, което ще остане да живее в бъдещето.

В него е обрисуван и моралният лик на идващите поколения, тяхната съдба, съдбата на елементите, които – както в природата – създават света, неговата цивилизация.

Испанският писател и поет Мануел Муньос Идалго, автор на поема за Никола Вапцаров и на театралната пиеса за Никола Вапцаров „Кървата бразда“:

Преди много години имах честта и щастието да публикувам в Испания поезията на Никола Вапцаров. Това е едно от най-стойностните неща, които съм правил през живота си. И от Вапцаров тръгна голямата ми любов към България.

Никола Вапцаров е сред поетите, които ще останат в световната литературна съкровищница с непреходното си творчество, неповторимо по хуманност и идейно звучене. Той е един от най-големите поети на всички времена.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Отчитайки духовната криза в

обществото, смело можем да заявим, че поезията на Никола Вапцаров може да послужи като катарзис в нашата национална душевност, народопсихология, бит и култура. Да стигнем до разбирането, че трябва да се очистим от омразата, враждата, отрицанието, очернянето, агресията, злобата, клеветата и завистта, които забавят нашето постъпателно развитие.

Личността и поезията на Никола Йонков Вапцаров заслужено заеха трайно място сред най-високите достижения на световната култура и получиха огромна почит и признателност както за неговия живот-подвиг, така и за майсторството и новаторството на поетичното му творчество.

Да се поучим от света и по-силно да тачим нашите национални светини.

Да се отнасяме един към друг позитивно, добронамерено, с доверие и градивно.

Да имаме уважение един към друг и да обичаме народа си както Вапцаров го обичаше.

Да се борим с Вапцаровска вяра и дързост за свободата, независи-

мостта, просперитета и благополучието на народа.

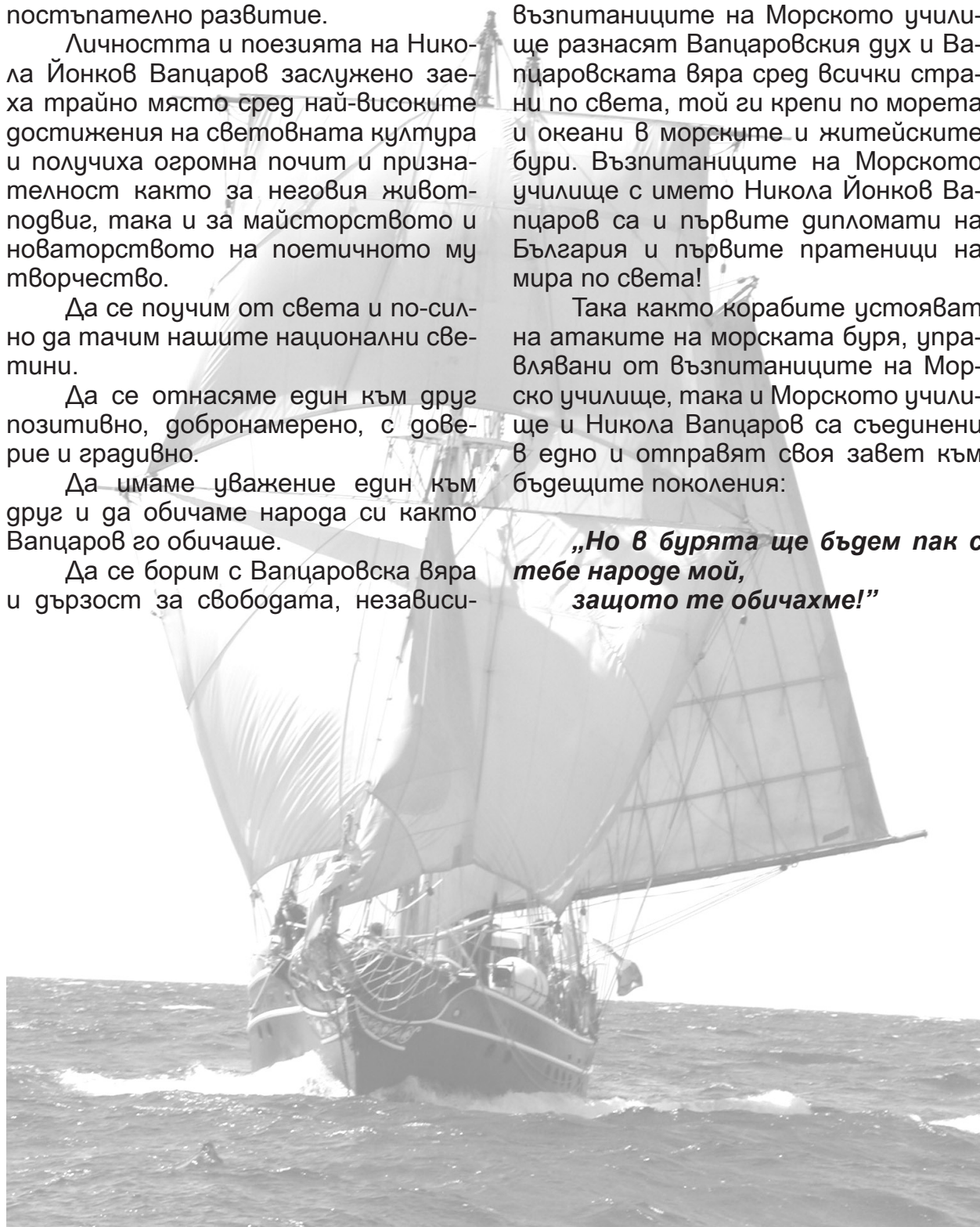
Вапцаровци оставаме за цял живот!

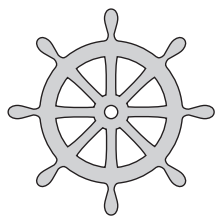
Вапцаровският дух живее не само в нас, възпитаниците на Морско училище. Той гори в нашите семейства и нашите наследници, в нашият град и в нашата държава.

Поезията на Никола Вапцаров и възпитаниците на Морското училище разнасят Вапцаровския дух и Вапцаровската вяра сред всички страни по света, той ги крепи по морета и океани в морските и житейските бури. Възпитаниците на Морското училище с името Никола Йонков Вапцаров са и първите дипломати на България и първите пратеници на мира по света!

Така както корабите устояват на атаките на морската буря, управлявани от възпитаниците на Морско училище, така и Морското училище и Никола Вапцаров са съединени в едно и отправят своя завет към бъдещите поколения:

**„Но в бурята ще бъдем пак с тебе народе мой,
защото те обичахме!“**

ЗА ПЪРВИТЕ „ДИПЛОМИ” НА МОРСКО УЧИЛИЩЕ

КАП. I РАНГ ДОЦ. Д-Р АСЕН КОЖУХАРОВ

Идеята за това изследване се зароди в началото на 2008 г., когато случайно ми попадна едно необичайно по големина зрелостно свидетелство на Машинното училище при Флота на Негово Величество, издадено през 1916 г. По-късно тази емисия бе наречена „Плакат” (заради размерите си). Не само необичайната му по площ големина, но и съдържанието на този документ бе интересно, защото то ревизираше историята на Морско училище от времената на Първата световна война. И преди ми бяха попадали „дипломи” от десетилетията между двете световни войни (емисия „Указ”), но те някак не ме впечатлиха. Едва през 2008 г. разбрах, че това архивно богатство за историята незаслужено е пренебрегвано, още повече, че в архивите се съхраняват множество от този вид документи.

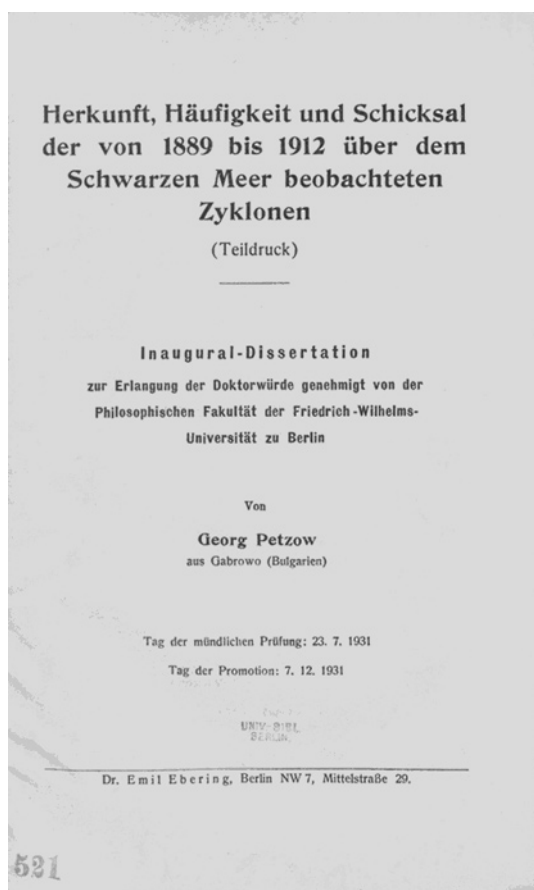
В резултат на това бе разработен проект, който спечели пролетния конкурс в Община Варна. Проектът стана част от кандидатурата на Варна за европейска столица на културата през 2019 г. и се подкрепя от Програмата за творчески проекти на Община Варна, което е и постижение на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”.

Цел на проекта е да установи основните периоди в процесите на генериране на академични документи на българската морска образователна система, тяхното място и употреба във флота, образователната система на страната и стопанския живот за хронологичния интервал 1881-1946 г. (формалния край на българската монархия). В хода на изследванията се

извърши съпоставяне на данните от академичните документи на българската морска образователна система със задгранични аналози от епохата. Последното бе реализирано чрез сравнение с дипломите на преподавателите в българското морско училище, учили за граница.

До сега системно изследване на „дипломата” на Морско училище не е извършвано. Затова те се използват в публикациите крайно ограничено и по периферни аспекти на историята на морското образование. Накратко казано, морската общественост всъщност не бе запозната как изглеждат първите „дипломи” на флотската Алма матер. Всъщност те от края на 19 в. са се наричали „свидетелства”, от 1910 г. – „атестати”, а след 1915 г. – „зрелостни свидетелства”, което продължава до 1943 г. Реализацията на проекта стана важна крачка напред в научнообоснованото отразяване на историята на морската образователна система на страната за периода, публикациите за която при сондажни проверки по документи достатъчно често показват своята несъстоятелност. Ето защо темата се оказва „хлебна”.

В хода на изследването бяха проучени фондовете на Националния военноисторически музей – София, с филиал Военноморски музей – Варна, Музея за историята на Варна, Централния държавен архив – София, Вedomствения архив на Министерството на отбраната – София, Териториален държавен архив – Варна, и Държавен военноисторически архив – Велико Търново,

Стандартно Зрелостно свидетелство на Морското Машинно училище от края на 20-те години на XX век.

няколко частни/семейни сбирки. На практика бяха обхванати почти всички випуски на Морско училище от неговото създаване през 1881 г. до 1943 г., когато и последната му структура – „Техническият“ отдел – се трансформира в звено на висшето образование. Обследването в толкова много фондове се наложи поради обстоятелството, че личните академични документи, за разлика от повечето формални документи, обикновено се връчват на бившите възпитаници за използване след службата им във военния флот и поради това, след като излязат от употреба, съвсем не е задължително да се озоват в точно определен архив или музей. Още по-проблемен достъпът на изследователите към подобни документи в семейни/частни сбирки.

Различните етапи на изследването в архивите и частните колекции за загатения период, както и направена-

ЗРЕЛОСТНО СВИДЕТЕЛСТВО № 1619/ 1929 г. на Морското Машинно училище, издадено на Йордан Стойчев Добрев. 53,5 (26,7 прегъната) x 39,7 см. Оригинал.

та изложба, са отразени в уебстраницата на проекта: <http://www.naval-acad.bg/diplomi/>, която е неразделна част от сайта на ВВМУ (горещо препоръчвам на любознателните читатели да разгледат този ресурс, с което и ще подкрепите проекта). Освен това там е дадена информация за следните открити документи:

– автореферат на капитан ² ранг Пецов, първият български морски офицер, придобил научна степен – доставен от Германия;

– ПМС №6/1920 г., открито в Централния държавен архив – София, с което още през 1920 г. се дава висше военноморско образование в България (досега се смяташе, че това е станало за пръв път през 1942 г.). Нека припомним, че Постановлението на министерския съвет е поднормативен акт със силата на закон. Със свидетелството за висше военноморско образование,

издадено въз основа на посоченото ПМС №6, трима от общо четирима български адмирални преди 1944 г. са имали възможност да придобият висше офицерско звание.

От всички архиви най-богат на „дипломи“ на Морско училище е Държавният военноисторически архив – Велико Търново. В общо 29 дела се съхраняват над 3000 дубликата на зрелостни свидетелства и атестати, издадени след 1918 г.

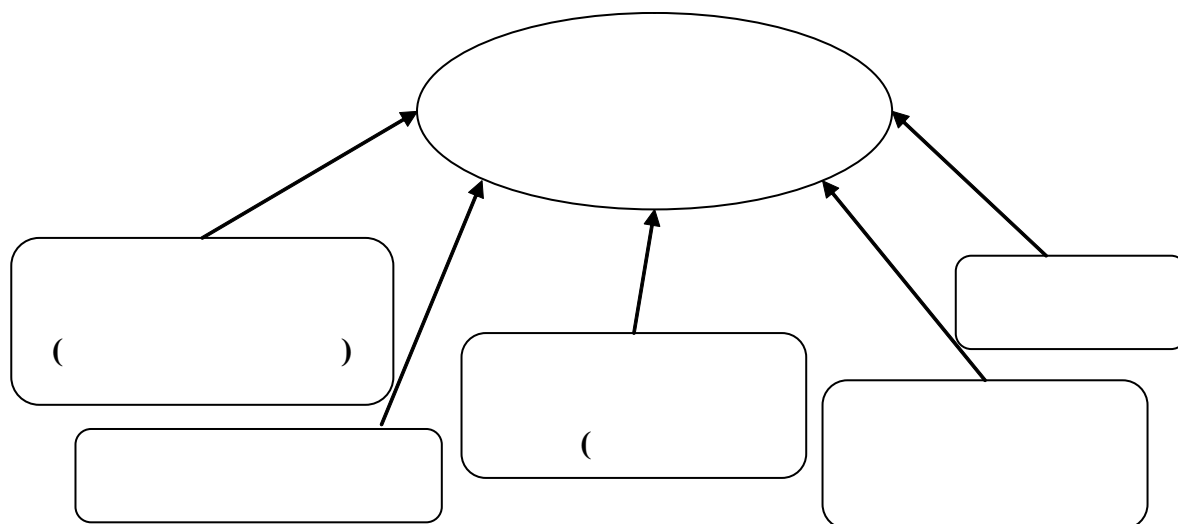
Или ако обобщим – резултатите, добити в хода на реализацията на проекта, несъмнено ще дадат възможност да се направи по-точна интерпретация на историята на морското образование на Третата българска държава от монархическия период. В перспектива новата интерпретация ще бъде важно предимство за развитието на изследванията на академичните документи за периода от 1946 година до сега. С това да се очертае не само произхода на образователната ни система, но и перспективите за нейното развитие. Познаването на произхода на родната морска образователна система е важна предпоставка за продуктивното сътрудничество със сходни задгранична образователна система по програмата „Еразъм“. При съединяването на България към Европейския съюз от началото на 2007 година и към европейското образователно пространство поставят специфични изисквания и отправят нови предизвикателства, свързани с непрекъснато нарастващите потребности на обществото в сферата на образованието, които логично довеждат до необходимостта от обосноваване и практическо реализиране на нова морска образователна парадигма. Едно от предназначенията на проекта е да съдейства за положителното развитие на този процес.

Отдавна се смята за известно, че дипломата на Морско училище има признание в страната и зад граница, която свидетелства най-малкото за интереса на българската общест-

веност към този феномен. От друга страна личните документи, издавани от българската морска образователна система, вкл. и на Морското училище, до 2011 г. обективно не са експонирани пред широката публика. За удовлетворяването на този интерес бе организирана изложба, реализирана в Галерия „ОТ-ТО“ с любезното съдействие на партньорите на проекта госпожа Вариклечкова и доктор М. Кръстева – директор на ВОЕННО-МОРСКИ МУЗЕЙ – ВАРНА, ФИЛИАЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ ВОЕННОИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ – СОФИЯ. Съдействие оказаха и частните колекционери на града, поддръжници на морската идея в България.

Отделно трябва да се подчертае участието на партньора на проекта художника Веселин Чакъров, благодарение на който в изложбата се експонираха маслените портрети на деятелите на морската образователна система: контраадмирал Иван Вариклечков, първият началник на Морско училище. Основателят на флотската Алма матер поручика от корпуса на инж.-механиците Павел Алексеевич Машин (1848, Севастопол – 1900, Тихи океан, погребан в Порт Артур), който се показва за пръв път, и инж.-механик Алексей Надеин (пети по ред началник на Морско училище, известен с приносите си в българското корабостроене: негово дело е най-старият машиностроителен чертеж, както и най-старият чертеж на плавателен съд, изготвен у нас и съхранен до наши дни). Портретите несъмнено повишиха атрактивността на експозицията.

В залите бяха изложени не само документи от родната морска образователна система, но и дипломи на българи, завършили своето морско образование зад граница и дали своя принос към флота и неговата образователна система. Те позволиха да се направят нужните съпоставки със задграничните образци, за да се направят изводи за реалните постижения на родната

образователна система в периода 1881-1946 г.

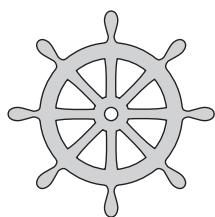
В заключение е необходимо да се направи уточнение: досега неправилно е смятано, че пряк предшественик на съвременното ВВМУ е „Машинното училище при Флота“, тъй като последното всъщност отразява пряко само постиженията на предшественика на съвременния факултет „Инженерен“. През 1912 г. се появява структурата „Учебна част при Флота“ (по-късно „Морска учебна част“ – МУЧ). На нея са подчинени първоначално „Машинното училище при Флота на Негово Величество“ и „Специалните школи“, а в последствие „Рибарското училище“ и структурата, която подготвя корабоводители – „Корабоначалническите курсове“. Последните водят началото си от офицерските курсове от 1893 г. Наричани по различен начин през годините, те, ретроспективно погледнато, са важен приток към течението на общата история на флотската Алма матер.

Личните академични документи следват историческото развитие на Морско училище и обективно отбелязват неговите постижения. Те също така следват политическите колебания на своето време и дават реалната картина на изпълнението на учебните планове, тъй като носят информация за изучаваните „предмети“ и степента на усвояването им.

Несъмнено личните академични документи, издавани от Морско училище, трасират органичната връзка на флотската алма-матер с българската военнообразователна система, за което свидетелства дванадесетобалната система и изчисляването на „старшинството“ във випуските на офицерския ни корпус. От друга страна те също така очертават влиянието, което руската и отчасти австро-унгарската морска образователна система от времената преди Първата световна война упражнява върху изграждането на българското морско училище.

В същото време атестатите и зрелостните свидетелства на Морско училище имат своя специфика – дизайн, размери и материал за изработване на печатните бланки. За отбелязване е, че след войните за национално обединение се установява за продължителен период от време и определена традиция, как трябва да изглежда зрелостното свидетелство.

Допълнителна информация носят различните заверки на гърба на документите, които удостоверяват дали са признавани от държавните институции и с каква цел. Последните свидетелстват за високата стойност на „дипломата“ на родната морска образователна система в страната и чужбина – непреходно постижение, с което можем да се гордеем и днес.

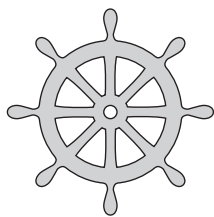
Нов механик в алеята на преподавателя

По случай юбилея на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ в неговата Алея на преподавателя бе открита нова 22-ра стела – на инженер-преподавателя Константин Давидов. Той се явява трети руснак и десети механик сред най-уважаваните и значими преподаватели в историята на училището. Изследователската работа и мотивационните документи за решението на Академичния съвет по този повод са заслуга на капитан I ранг доцент доктор Асен Кожухаров. През последните две години той изучава мемоари и документи, среща се с родственици на Давидов, установява контакт с руския си колега изследовател Игор Наймушин, с когото в списание „Педагогика“ (2010/3) е съавтор на обширната статия „Константин Давидов – преподавател в морските училища на две държави“.

Основавайки се на 50 източника, авторите доказват, че К. Давидов е роден на 5 декември 1889 г. в Одеса, през 1907 г. постъпва в Морското инженерно училище в Кронщат (МИУ) и завършва пълния му курс през май 1912 г., дипломиран като „корабен гардемарин-механик“. Пет месеца по-късно е произведен „подпоручик от корпуса на инженерите-механици на флота“, с което започва офицерската му служба в Балтийския флот. От 1916 до 1918 г. е преподавател в МИУ. След участието му в Бялото движение емигрира в България. На 4 декември 1922 г. е първият от последвалите го няколко белоемгранти, назначени за преподаватели, от които Морското училище във Варна много се нуждае.

В училището Константин Давидов оставя значима следа – усвоил бързо българския език, преподава общо 11 технически дисциплини, през 1924 г. издава първия си учебник, а през 1930 г. – втория в съавторство със своя колега и приятел инж. Койчо Георгиев. До 1933 г. – непосредствено преди преместването на училището в Созопол, когато е освободен „в интерес на службата“, общо 11 години Константин Давидов се изявява като всестранен технически специалист, опитен педагог и обаятелна личност. Именно като такъв го споменават двама негови именити възпитаници – капитан I ранг Христо Кукенски в мемоарите си и Никола Вапцаров в знаменитата си реч при завършването на училището през 1932 г. От 1937 г. Константин Давидов е член на Съюза на българските инженери и архитекти. Умира на 11 ноември 1962 г. във Варна.

УНИКАЛНА ИЗЛОЖБА

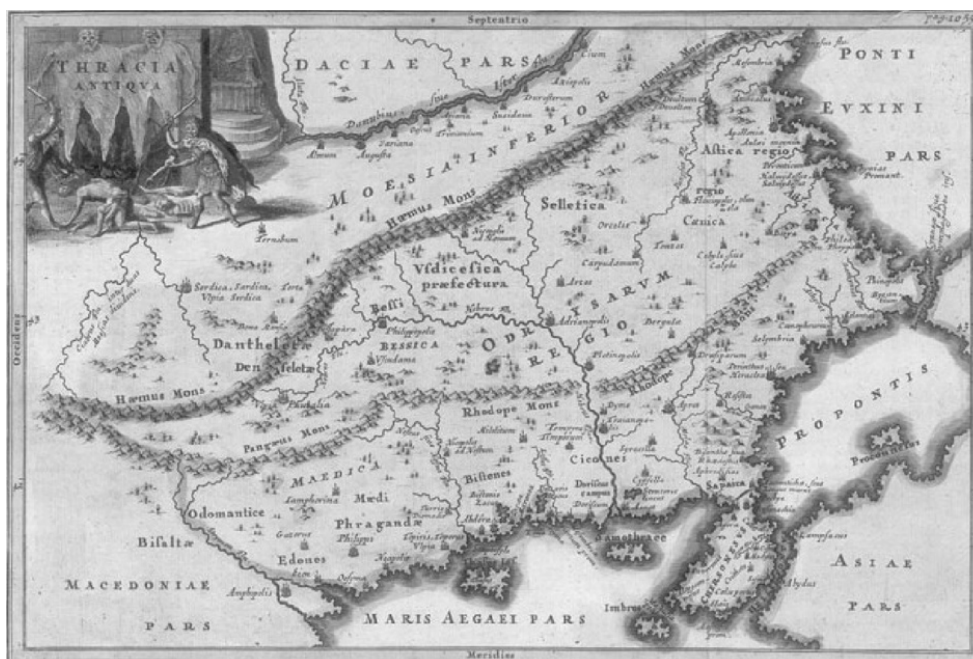
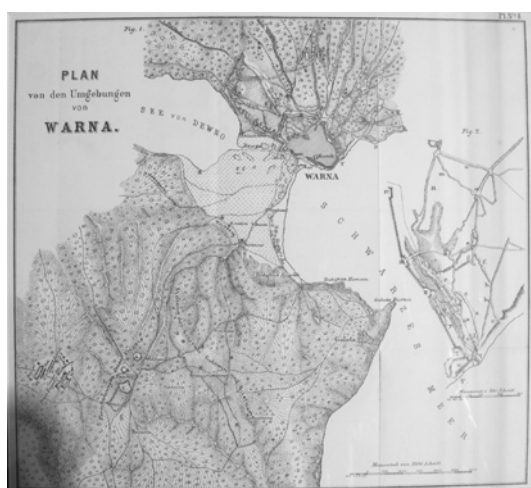
На 18.05.2011г. във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ бе представена изложба „Варна и България в старите карти“. Изложбата е в чест на 130-годишният юбилей на Морско училище и се реализира със съвместните усилия на адв. Христо Раев – възпитаник на Училището и Варненско Археологическо Дружество. Представиха се оригинални карти от частната колекция на адв. Христо Раев – карти на Меркатор, Птоломей и други известни картографи от края на XVI до средата на XIX век, изобразяващи българските земи през древността и в годините на Османската империя.

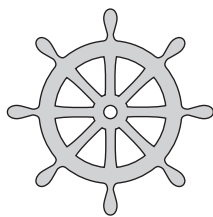
Град Варна, заедно с Никопол и София, а по-късно Велико Търново и Шумен са основните градове, посочвани в тези карти.

Уникалната колекция е събирана повече от 10 години от адвоката по морско право Христо Раев. По гумите

му по-стари карти от тези в колекцията му няма в цялата страна. Колекционерската му страст се зародила, когато завършил първото си образование в Морско училище, а в последствие си набавил екземплярите от аукциони в Западна Европа. Предпочита да не казва колко струва една карта, но споделя, че тези в колекцията не са от най-старите в света. Има много по-стари карти, но тези струват баснословно скъпо и по принцип са притежание на големите исторически музеи. Всички карти са произведение на изкуството в миналото и всички са върху ръчно изработена хартия, ръчно са рисувани и оцветявани. Върху част от тях има миниатюри ли на гърба им се изписва информация за картографираните територии. Въпреки многото години, качеството им е много добро и цветовете не са избеляли.

Показваме фрагменти от изложбата

АДМИРАЛЪТ ОТ РОДОПИТЕ

Очерк

Пророчески се оказаха словата на адмирал Добрев, изречени при представянето на новия началник на Морското училище, тогава кап. 1р Узунов.

Наред с познатите при такива случаи характеристики, той употреби и народностния израз „Дялан камък“.

И наистина в своята дългогодишна дейност /13г./, като ръководител на това престижно военно-учебно заведение с международен авторитет, контраадмирал Узунов се утвърди като един от най-известните и успешни негови началници. За това спомогнаха не само съответното благоприятно историческо време, но основно и качествата, които прояви адмиралът: висока организираност, принципност, усет към новото и подчертано родолюбие.

Той добре разбираше своята роля в учебно-възпитателния процес и по-

ложи много усилия за неговото усъвършенстване. По негово време беше изградена стройна система за научното изграждане на преподавателския състав. Излъчиха се дисертационни теми, на кандидатите се осигуряваха творчески отпуски и командировки и за един сравнително кратък период от време, научният потенциал на училището нарасна в количествено и качествено отношение. Международна известност добиха учениците като проф. Емил Станчев, проф. Трифон Пенков, д-р Цветан Папазов и др. За известен период от време Морско училище „подхранваше“ с преподавателски и научни кадри и Техническият университет във Варна. Самият адмирал Узунов активно участваше в учебния процес, като четеше лекции по „Международно морско право“.

Адмирал Узунов добре разбираше и мястото на чуждите езици в съвременното, като самият той изучи и английския език. Може би и за това катедра „Чужди езици“ беше уважавана от него.

Все в интерес на развитието и ефикасността на учебния процес той активно участваше в усъвършенстването на неговата материална база. След излизането от строя на гордостта на нашия флот ем „Г. Димитров“, целесъобразно бяха използвани редица негови съоръжения и системи за изграждане в училището на кабинети и лаборатории.

Адмирал Узунов имаше добри познания и в областта на Психологията. И като се опираше на народопсихолога

Иван Хаджийски, творчеството на когото в основни познаваше, написа в съавторство с кап 1 р доц. Иван Урумов студията „Психологически основи на военната дисциплина“ – добро помагало за командири и преподаватели.

В отношенията си с хората той беше принципен, с много тънко чувство за дистанция между началник и подчинен. Наглед беше суров и недостъпен, но със скрита вътрешна доброта, която той не демонстрираше, но я проявяваше в действие. Особени грижи отдаваше за здравословното състояние на личния състав.

Адмирал Узунов ратуваше и за всестраниното развитие на курсантите. Негова беше идеята за изграждане на система за тяхното естетическо възпитание. Диференцирано по курсове, курсантите се занимаваха с: кино, театър, музика, литература, изобразително изкуство. Изградени бяха няколко художествени състави. И този ансамбъл изнасяше периодично концерти не само в града, но и в цялата страна, като стигна до сърцето на Родопите – гр. Смолян. Дружеството на „Любителите на поезията“ излъчи доста таланти, чиито произведения първо бяха публикувани в ежемесечният „Ванцаровец“, издаван в училището. А обособено бяха издадени 2 стихосбирки „Родени на море“, като предговора на първата книга беше написан от адмирал Узунов, който имаше трагичен характер. Спортните отбори на училището заемаха призови места в състезанията между Вузовете.

Похвална беше неговата дейност в създаването на въздържателно дружество в училището. Самият адмирал Узунов беше краен въздържател. Бившата кръчма в града „Малага“ беше преустроена в клуб на въздържателя, където курсантите можеха да отмарят по време на градската отпуска.

След напускане редиците на армията, адмирал Узунов запази активната си гражданска позиция. Той вземаше дейно участие в международната организация „Генерали за мир и разбирателство“, съдейства на управата на Смолян щото в района да се назначи владика; изследва историята на своя любим край и написа краеведческата книга „При изворите на Арда“, където беше неговото родно село Арда, което той често посещава и до днес.

Разбира се като всеки пълнокръвен човек адмирал Узунов си имаше и свои слабости. Понякога проявяваше повишена емоционалност, което му пречеше да постъпва по-правилно.

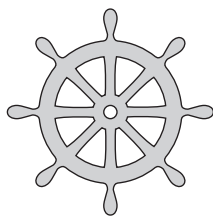
Но от дистанцията на времето, гребното в спомените на хората избледнява, за да остане основното, което определя човека.

Адмирал Узунов си остава емблематичната личност в историята на училището.

И по някаква неписана символика тази година, когато ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ чества 130 години от своето създаване, неговият бивш дългогодишен началник адмирал Узунов отбелязва своя 90 годишен юбилей.

На многая лета адмирал Узунов!

Кап. 1 ранг оз Атанас Кляшев

ЕМИЛ Очерк

В еврейския език името Емил се рогее с Емануил и означава „Обичан от Бога“.

Не знам дали това е точно така, но съм уверен, че адмирал Емил Станчев е многоуважаван и обичан от хората личност. И това се дължи не само на неговото име библейско, а на редицата ценни човешки качества, които адмиралът притежава и проявява.

Той встъпи в длъжността, началник на морското училище в труден за това учебно заведение, период. По различни причини беше настъпила криза във върховете на управлението на училището с всички негативни последици по веригата на субординацията.

Адмирал Станчев идваше с авторитета на командир на бригада, извел това съединение на челно място в системата на флота. Оценка, дадена му

от Обединеното командване на Черноморския флот.

Но той впечатли критичния състав на училището, преди всичко със своето поведение. В психологията има направление „Бихейвиоризъм“ (Поведенческа психология). По поведението на даден субект може да се състави относително точна негова характеристика.

В общуванията си с хората, адмирал Станчев не беше словоохотлив, а неговите слова бяха кратки, ясни и точни, насечени понякога с кратки паузи, но винаги с голяма тежест. Той никога не повишаваше тон, спокоен и уверен в това което говори и върши. И това предизвикваше в подчинените чувство на сигурност в този началник. А няма нищо по ценно за един командир да вдъхва чувство за сигурност в своите подчинени. А чувството за сигурност поражда и доверие на хората.

Методично, аналитично и със завидна управленческа култура, адмирал Станчев навлизаше в проблемите на училището и в тяхното решаване.

Ползотворен беше неговият „рейд“ по основните звена на училището: катедри, батальони, роти, отдели и служби, откъдето получаваше лично информация по техните проблеми и я анализирал.

Анализът беше и в основата на преработката на основните документи на училището – учебните планове. Привлечени бяха специалисти от системата на ВМФ, БМФ, Рибно стопанство. Използван беше щурмански поход до крайморските военноморски

училища на СССР за обмяна на опит по този проблем.

Основна линия в учебния процес беше подчертаната практическа насоченост в обучението. В интерес на това беше увеличено времето за учебна практика и стаж. За пръв път в историята на училището випускниците заемаха длъжности във флота без да полагат изпити за допускане. Те това го получаваха по време на стажа. А това изискваше и добра координация с отдел „Кагру“.

В кабинетите на катедрите се наблегна приоритетно на тренировъчната подготовка. Значително постижение за училището, а и за гражданството на Варна, беше построяването на Планетариума. Необходимо бяха много упоритост и гъвкавост от страна на адмирал Станчев, за да се включи в употреба, залежала та с години апаратура на Планетариума.

Адмиралът активно участваше и в учебния процес, като четеше лекции по „Тактика на ВМФ“ и „Бойно използване на ракетното оръжие“.

Във физическата подготовка, приоритетни бяха морските дисциплини: гребане, ветроходство, за което бяха извършени и кадрови промени. И обяснима беше неговата идея да се установи пряка и постоянна връзка с героя на НР България, капитан Георги Георгиев, което подсилваше стремежа на курсантите към ветроходния спорт. Многократно отборите на училището по гребане и ветроходство заемаха призови места на общо-флотски състезания.

Адмирал Станчев беше новатор и в организацията на единичната подготовка на първокурсниците. До тогава те се обучаваха по-отделно в състава на батальоните, а сега се изгради единен учебен център с единна методика и изисквания.

В края на обучението курсантите изнасяха концерт пред своите ро-

дители. Трогателно беше да виждаш, насълзени очите на майки и бащи, видели своите довчерашни деца да изпълняват клетвения марш „Синовен дълг ни повелява“.

А преди единичната подготовка, чрез беседи с новоприетите курсанти, той изучаваше тяхната мотивация за постъпването им в училището, което беше необходимо за анализиране на тяхното поведение.

При многократните практикуващи курсанти зад граница, нямаше нито един случай на накърняване авторитета на училището.

И някак естествено и закономерно Висшето Военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“, с началник адмирал Емил Станчев в съревнованието между ВУЗ в чест на 1300 г. от създаването на България, беше обявено за първенец между всички военно учебни заведения.

В анализите на Военноморското училище адмирал Станчев си остава един от най-успешните и емблематични негови началници, оставили трайна диря в съзнанието на хиляди негови възпитаници, офицери, преподаватели и служители.

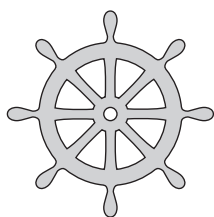
Той проявяваше своите изключителни организаторски способности и на другите длъжности, които е заемал, но настоящият материал го разглежда само като началник на Морското училище.

Емо, ние се гордеем с теб!

Приеми нашите поздравления и благопожелания, във връзка с твоя заслужен 80 годишен юбилей.

На многоя лета, адмирал Станчев!

Кап. 1 ранг оз Атанас Кляшев

СЕДМИЯТ ДОКТОР ХОНОРИС КАУЗА НА ВВМУ

На 6 август 2011 г. тържествено бяха връчени грамота и медал на седмият поред „Доктор хонорис кауза“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ – професор, доктор на икономическите науки Вячеслав Заренков от Санкт-Петербургския университет по архитектура и строителство.

Началникът на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ кап. I ранг, професор, доктор на науките Боян Медникаров посрещна професор Вячеслав Заренков и придружаващите го лица пред централния вход на училището. Във фоайето на главния вход гостите с интерес разгледаха мраморната дъска със снимките на Началниците на Морско училище и почетната дъска с имената на първенците на випуски.

Професор Заренков се разпи-са в Книгата за почетни гости на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Гостите бяха запознати с историята, мисията, дейността и перспективите за развитие на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

В Планетариума на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, в присъствието на преподаватели, курсанти и много гости, началникът на училището кап. I ранг, професор, доктор на науките Боян Медникаров прочете Решението на Академичния съвет на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ с което на професор, доктор на икономическите науки Вячеслав Агамович Заренков е присвоено почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Той представи научната, трудовата и обществената дейност на професор Заренков и му връчи медал и грамота на „Доктор хонорис кауза“.

Професор Заренков благодари за високата чест, с която е удостоен и в своето академичното слово се спря на последната си книга, преведена на много езици, в това число и на български. В книгата автора е изложил оригинален подход към управлението на проекти.

По традиция новият „Доктор хонорис кауза“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ професор Заренков засади борче в парка пред централната сграда на училището.

Вячеслав Агамович Заренков е роден на 28 март 1951 г. в гр. Орша (Белорусия). Завършил е Ленинградския инженерно-строителен институт. Понастоящем е професор, доктор на икономическите науки в Санкт-Петербургския държавен архитектурно-строителен университет, действителен член на Руската академия на естествените науки, почетен академик на Руската академия на науките. Автор е на редица патентовани изобретения, няколко монографии и повече от 100 научни статии. Заслужен строител на Руската федерация.

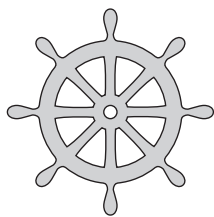
От 1973 г. до 1986 г. проф. Заренков е работил в „Главзапстрой“, като в професионалното си развитие преминава от длъжност работник-арматурист до началник на управление. Участва в строителството на повече от 100 промишлени и жилищни обекта. В 1987 г. създава и оглавява ЗАО „ЛенСпецСМУ“, превърнало се в едно от най-големите строителни обединения на Санкт-Петербург и осъществяващо близо 20% от общия обем на жилищното строителство в огромния град. Под ръководството на Вячеслав Заренков компанията построява около 130 жилищни сгради и комплекси, които в много случаи

определят лицето на новите райони на Санкт-Петербург. Приносът на учения е безспорен – той е автор на новаторски и прогресивни технологии в строителството.

Вячеслав Заренков е награден със Златен медал на Асоциацията за съдействие на промишлеността на Франция. Президент е на международния фонд за възстановяване на паметниците на историята и културата, а многоликата му благотворителна дейност сред приоритетите са грижите за детски заведения и възстановяването на храмове и църкви. Награден е няколкократно с ордените на руската православна църква „Свети Данаил“ III степен, „Свети Георги Победоносец“, „Сергей Родонежски“, „Руска Държава“. За големи заслуги и личен принос за развитие на международните икономически и културни връзки на 29 март 2004 г. на Вячеслав Заренков е връчен висшият обществен орден на Руската федерация – „Международна слава“ I степен.

В свободното си време Вячеслав Заренков се занимава с живопис. Авторските му творби многократно са включвани в експозициите на художествени изложби.

ТЪРЖЕСТВЕНО ВРЪЧВАНЕ ДИПЛОМИТЕ НА СТУДЕНТИТЕ ОТ „ВИПУСК – 2011”

На 13 август 2011 г. във Фестивалния и конгресен център – Варна се състоя тържествено връчване на дипломите на студентите от „Випуск – 2011” на Висшето военноморско училище „Н. Й. Вапцаров”.

Дипломи получиха 23 студенти за образователно-квалификационна степен „магистър” по специалностите „Корабоводене”, „Корабни машини и механизми”, „Управление на пристанищата” и „Електрообзавеждане на кораба”, а за образователно-квалификационна степен „бакалавър” – 124 студенти по специалностите „Корабоводене”, „Корабни машини и механизми”, „Корабна радиоелектроника”, „Електрообзавеждане на кораба”, „Технология и управле-

ние на флота и пристанищата” и „Речно корабоплаване”.

Първенец на „Випуск – 2011” на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” с общ успех от курса на обучение „Отличен – 6.00” е Драгомир Виктор Митрев – студент в специалност „Електрообзавеждане на кораба”, редовна форма на обучение. „Технология и управление на флота и пристанищата”

Випускниците Цветан Стефанов Цеков и Александър Владимиров Христов завършиха ВВМУ по две специалности „Корабоводене” и „Технология и управление на флота и пристанищата” и получиха дипломи за двете специалности.

В зала 1 на Фестивалния и конгре-

сен център нямаше място за всички желаещи да присъстват на тържествения ритуал.

Тържеството започна с посрещане на бойното знаме на Висшето военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“ в залата.

Началникът на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ кап. I ранг, професор, доктор на военните науки Боян Медникаров откри тържеството и подчерта, че „Випуск – 2011“ завършва Морско училище в годината в която се навършват 130 години от неговото основаване през далечната 1881 г.

Дипломата на отличника на випуска Драгомир Митрев връчи заместник министъра на отбраната г-жа Августина Цветкова. Останалите випускници получиха дипломите си от Началника на ВВМУ и от официалните гости на тържеството. Връчени бяха много награди на първенците на отделните специалности и на изявени випускници от официални институции и от фирми на морския бизнес. Част от випускниците получиха назначения за работа в български и чуждестранни морски фирми.

Награда беше връчена и на първенеца на „Випуск – 2011“ – курсанти – курсант-мичман Николай Живков Станев, който на следващия ден получи офицерско звание „лейтенант“.

Наградени с парични награди бяха доц. Шиваров и майор Великов.

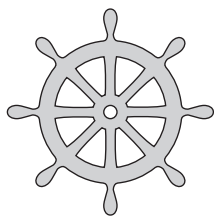
Поздравления към преподавателския състав и випускниците на училището поднесоха заместник министъра на отбраната г-жа Августина Цветкова, кмета на гр. Варна г-н Кирил Йорданов, областия

управител – Варна г-н Данчо Симеонов, генерален директор на ДП „Пристанищна инфраструктура“ г-н Георги Генчев, представителя на България в Дунавската комисия г-н Данаил Недялков, председателя на Асоциацията на морските капитани кпг Димитър Димитров, племеницата на патрона на ВВМУ – г-жа Мая Вапцарова.

Слово-отговор произнесе първенеца на випуска бакалавър Драгомир Митрев.

Тържеството завърши с изпълнение на химна на ВВМУ – „Чега сме ние на морето“ и изпращане на бойното знаме на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

ТЪРЖЕСТВЕНИЯ РИТУАЛ ПО ПРИСВОЯВАНЕ НА ПЪРВО ОФИЦЕРСКО ЗВАНИЕ НА КУРСАНТИТЕ ОТ „ВИПУСК – 2011”

На 14 август 2011 г. на Морска гара се проведе тържествения ритуал по присвояване на първо офицерско звание на курсантите от „Випуск – 2011” на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”.

Министъра на отбраната г-н Аню Ангелов прие строя на курсантите от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”.

По-късно официалните лица посрещнаха Министър председателя на Република България г-н Бойко Борисов.

По флотска традиция в Деня на ВМС точно в 9.00 ч. бяха вдигнати флаг-га, гюиса и флаговете за разцветка на застаналите на Морска гара фрегата „Верни” и корвета „Решителни”.

Началникът на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” кап. I ранг, професор, доктор на военните науки Боян Медникаров откри тържеството за присвояване на

първо офицерско звание на 23 курсанти, от които 2 момичета на „Випуск – 2011”.

Министър председателя на Република България г-н Бойко Борисов поздравя випускниците, техните родители и близки, преподавателите и командването на ВВМУ по случай забележителното събитие – присвояване на първо офицерско звание на поредния випуск в 130-годишната история на Морско училище.

Г-н Бойко Борисов връчи лейтенантските пагони и дипломата на първенеца на випуска Николай Живков Станев от специалност „Корабостроене за ВМС”.

Прочетена беше заповед на Министъра на отбраната за присвояване на офицерско звание „лейтенант” и назначаване на длъжности във ВМС

на курсантите от „Випуск – 2011“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Офицерските пагони и дипломата на първенеца на специалност „Корабни машини и механизми“ курснт-мичман връчи Министъра на отбраната г-н Аню Ангелов, а на първенеца на специалност „Военноморски комуникационни радиотехнически системи“ мичман-курсант Илко Маринов – Началника на отбраната генерал Симеон Симеонов.

Останалите випускници получиха лейтенантските пагони от Командира на ВМС контраадмирал Пламен Манушев, а дипломите от Началника на ВВМУ кап. I ранг, проф., д-н Боян Медникаров.

Министърът на отбраната г-н Аню Ангелов награди първенеца на випуска лейтенант Николай Станев с кортик и поздрави випускниците на ВВМУ по случай забележителното събитие в техния живот.

Генерал Симеон Симеонов награди първенеца на специалност „Корабни машини и механизми“ лейтенант Бранимир Румънцев и на специалност „Военноморски комуникационни радиотехнически системи“ лейтенант

Илко Маринов с предметни награди и отправя думи на поздравления и пожелания към младите морски лейтенанти.

Кметът на гр. Варна г-н Кирил Йорданов награди първенеца на випуска лейт. Николай Станев с парична награда от 1000 лв. и пожела по пътен вятър в службата и живота на момчетата и момичетата от „Випуск – 2011“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Варненският областен управител г-н Данчо Симеонов награди първенеца на специалност „Военноморски комуникационни радиотехнически системи“ лейтенант Илко Маринов с предметна награда.

Вълнуващо слово на благодарност към преподавателския състав и командването на ВВМУ, към своите колеги и към техните родители произнесе първенеца на випуска лейт. Николай Станев.

Тържествен ритуал по присвояване на първо офицерско звание на курсантите от „Випуск – 2011“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ завърши с преминаване в тържествен марш на випускниците и на курсантите от други курсове пред официалните гости.

Zodiac Maritime Agencies Ltd London

Zodiac Maritime Agencies Ltd London is managing a fleet of vessels of different owners. The vessels under Zodiac management are containers, bulk carriers, car carriers, reefers, oil and chemical tankers and LPG vessels. Presently Zodiac operates 139 vessels and 39 new buildings will be included in the fleet by the end of 2010.

Toward 15th Jan 2007 fleet breakdown as per type of vessels is:

- 44 containers (1400-6500 TEU)
- 54 bulkers (DWT 27000-211000)
- 9 car carriers (2800-4800 cars)
- 12 reefers (Dwt 8000-10000)
- 11 chemical tankers (DWT 9000-39000)
- 8 LPG (DWT 13000-18000)

Zodiac is on the Bulgarian seamen market since 1989 and aprox 2400 seamen are employed by the company.

Zodiac is running cadets programme since 1991 and aprox 400 students started their sea service on company vessels. In 2005 following frame contract signed with Naval Academy's management, Zodiac

is arranging prior graduation sea service for deck and engine cadets who have decided to devote themselves to sea career.

The Company is in very good relations with the management of "Nikola Vaptsarov" Naval Academy. In the last 8 years Zodiac is constantly offering sponsorship and support in terms of Academy's accreditation.

Besides giving good opportunities for making progress in the sea hierarchy, the Company has given chance to many of her ex-seamen to start shore-based jobs in the London head office and in her branch office in Varna.

Zodiac Maritime Agencies Ltd London
Local Representation Varna
Varna 9010
5 Nikola Vapcharov Str.,
Central Plaza, floor 7, office 703

Tel: +359 52 667100 (667 111 - 667 115)
Fax: +359 52 667105
e-mail: office@zodvarna.com
web: www.zodvarna.com

PETROMAR PLC

**32, Tzar Simeon 1st str.,
Varna 9000 Bulgaria**

**Phone: +359 52 609286,
+359 52 609287**

Fax: +359 52 609288

e-mail: office@petromar-bg.com

tlx: 77 235 petrom bg

PETROMAR PLC. was established in 1998 in Varna and till this moment it's one of the major bunker suppliers and traders in Bulgaria. We are a physical supplier with our own barge in all Bulgarian Black sea ports – Varna, Bourgas, Nessebar, Balchik, as well as our Danube river ports – Rousse, Svistov and Somovit. The excellent service for our clients is guaranteed by our very experienced team. Our barge operates in the port of Varna and Bourgas as well as on the Roads and delivers high quality gasoil and IFO all grades.

ИЗДАНИЯ НА АЛМАНАХ ПО СЛУЧАЙ КРЪГЛИ ГОДИШНИНИ ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА МОРСКО УЧИЛИЩЕ

